

Leidžia Amerikos Lietuvių
R. Katalikų šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga
366 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ

VOL. XXXV. No. 53.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

ANTRADIENIS (Tuesday), LIEPOS (July), 18 D., 1950 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS.

Korejos įvykių apžvalga

UN vėliava yra jau iškabinta McArthur'o būstinėje, Tokio. McArthuras yra vyriausias UN karo vadas.

Komunistai pralaužė Kum upės liniją į rytus nuo Taejon miesto, kurį jau siekia artilerijos ugnis. Miestas rengiamasi evakuoti. Amerikiečiai tvarkingai traukiasi, vengdami apsupimo iš vakarų, į kur eina kelias prie Pusan — pagrindinės amerikiečių bazės pajūryje. Siaurus kelius yra užplūdusios pabėgėlių masės, kurios kliudo kariuomenės judėjimui. Tarp jų maišosi komunistų partizanai puldami amerikiečius iš užpakalio.

Bolševikinės komunistų pajėgos Korėjoje sudaro apie 10-15 divizijų — arti 200,000 vyrų. Jos naudoja didžiulius Sovietų Rusijos tankus, rusiškus lėktuvus "Yak", rusišką artileriją — vadinamus "Stalino vargonus", yra gerai aprūpintos ginklais ir maistu iš Sovietų Rusijos respublikų (viename pranešime buvo paminėta, kad ant konservų dėžučių pastebėti ir lietuviški parašai). Tiekimas komunistų pajėgoms eina iš Mandžiūrijos ir Sibiro. Pagrindinis tiekimo uostas — Wonsan, Japonijos jūros pakrantėje.

Sovietų Rusijos laivynas Korėjos vandenyse turi apie 800 vienetų, iš jų 70-80 povandeninių laivų tolimos distancijos (Schnorkelio tipo). Lėktuvnešių nepastebėta.

Iš Tokio gautomis žiniomis, Mandžiūrijoje grupojasi stambios komunistinės Kinijos pajėgos neva Mandžiūrijai ginti, jei š. Koreja pralaimėtų. Kitomis žiniomis, raudonieji kiniečiai slenka į Korejos frontą.

Gen. J. Lawton Collins, JAV kariuomenės štabo viršininkas, tik ką grįžęs iš Korėjos, pareiškė, kad amerikiečių rankose bus išlaikytas bent nedidelis atramos punktas, nuo kurio prasidės ataka pirmyn.

UN generalinis sekretorius kreipėsi į visus 52 UN organizacijos narius, ragindamas siųsti karinius dalinius Korėjai ginti.

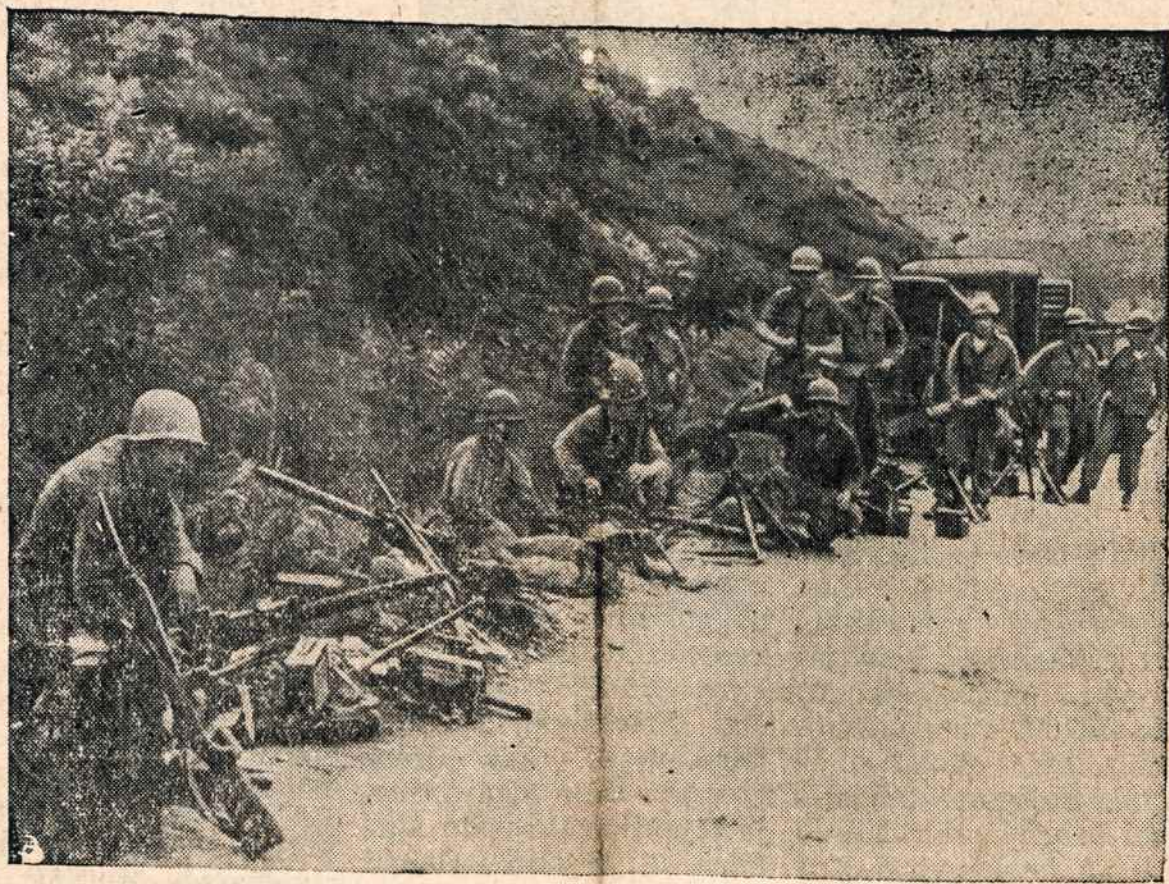
UN yra svarstoma sudaryti tarptautinę savanorių brigadą kovai su komunistais Korėjos fronte.

Kanados premieras St. Laurent pranešė, kad pasiuntė tris Kanados laivus naikintojus į Korėjos vandenį.

Nuo karo pradžios ligi liepos 13 d. JAV neteko 42 užmuštų, 196 sužeistų ir 256 be žinios dingusių. Šiauriečiai per tą laiką yra nustoję apie 8,000 - 9,000 karių.

SUSILAIKO REMTI KOMUNISTINĘ KINIJĄ

Londonas — Liepos 15 d. pranešta, kad D. Britanija susilaukė nuo savo pirmesnio nusistatymo remti komunistinės Kinijos kandidatūrą į UN'o. Viešosios užsienių tarnybos pareigūnas pareiškė, kad pirmiau turi būti išspręstas komunistų iš Pietų Korėjos pašalinimo ir ten karo sustabdymo klausimas, kuris įgavo svarbios tarptautinės reikšmės. Pranešėjas nepasakė, ar iš viso D. Britanija pakeitė savo nusistatymą, kad Peipingo režimas būtų eventualiai priimtas į UN'o.

Amerikos kariai, prieš vykdam į frontą, tikrina ginklus vienoje Korėjos kalnų atšlaitėje.

"Liaudies Armija" nesilaiko ir kitų karo nuostatų

Washington, D. C. — Kaip pranešama iš Korėjos fronto, komunistinė š. Korėjos "Liaudies armija" laužo ir kitus tarptautinius karo nuostatus. Raudonieji lėktuvai keliais atvejais maskavosi JAV aviacijos ženklais. Raudonieji partizanai apsirengia JAV belaisvių uniforma, kaip "amerikiečiai". Karo metu tokius apgavikus, jei pagauna, paprastai, vietoje šaudo.

Be to, komunistų užimtam Seoul mieste buvo surengta J. A. Valstybių belaisvių demonstracija. Belaisviai reikė pasipiktinimą, kad juos į frontą išvarė Wall Street kapitalistai. Jie taip pat šūkavo prieš savo vyriausybę.

Nėra abejonės, kad tai

JAV KOMUNISTAI PASIRENGĘ SABOTAŽUI

Washington, D. C. — Richard N. Nixon, kongreso atstovas iš Kalifornijos ir narys komisijos, kuri seka destruktivinių tamsių gaivalų darbą, praėjusią savaitę pareiškė, kad į FBI rankas yra patekusios instrukcijos, duotos JAV komunistams iš Maskvos. Jei prasidėtų JAV karas su Sovietų Rusija, tai komunistams išaktyta gauti maisto atsargas, vykdyti traukinių katastrofas, užimti ir sprogdinti ginklų sandėlius, sabotuoti darbą fabrikuose, rengti streikus ir kelti krašte paniką. Richard N. Nixon nurodė, kad FBI savo rankose

turi žinias ir priemones, kuriomis sugebės destruktorius suvaldyti.

Čia reikia pridėti, kad vos tik Korėjos konfliktui prasidėjui, į ketvirtą ar penktą dieną, jau buvo išleistas ir platinamas komunistų partijos atsišaukimas, kuriame vartojami tie patys žodžiai ir kaltinimai JAV, kaip sovietiška Berlyne ir Maskvoje. Kaip greitai susiuostė!

Prancūzijos organizuojama buv. karo dalyvių ekskursija į Ljurdą. Maldininkų kelionėje užsirašė dalyvauti apie 15,000 karo veteranų.

Šiaurės premieras pabėgo iš sostinės

Taejon, Koreja — Pietų Korėjos vyriausybė sako, kad Šiaurės Korėjos sostinė, Pyongyang, kur buvo paruošti pietinės Korėjos užpuolimo planai, labai nukentėjo. Pačių komunistų radio sako, kad jo sunaikinimas lygus Hirošimos.

Pulkininkas Lee Sun Kung, kuris turėjo progos išsikalbėti su tremtiniais ir į belaisvę paimtais komunistų karininkais, tvirtina kad Šiaurės Korėjos premieras ir kai kurie vyriausybės nariai pabėgo iš sostinės ir apsisustojo Ra-Chin miestelyje Rusijos pasienyje netoli Vladivostoko.

Didvyriškai žuvo U.S. pulk. Martin

Tokio — Gen. MacArthur štabas praneša, kad liepos 8 d. didvyriškai žuvo kovose pulk. Robert R. Martin, kuris vadovavo kovoms Chonan fronto ruože. Komunistų tankams priartėjus prie amerikiečių pozicijų, įsakė daliniams ginti pozicijas, o pats svaidė rankines granatas ir vadovavo bazukai, kai komunistų tankas buvo tik 20 jardų nuotolyje.

JAV siunčia ginklus Iranui

Tehranas, Persija — Premieras gen. Ali Razmara liepos 14 d. pareiškė, kad nauja JAV kariuomenės pagalba yra siunčiama Irano sparnui, prie pietų Rusijos, kur Irano armija parengiama apsigynimo kautynėms kalnuose.

Premieras pareiškė, kad armijos apginklavimas, įskaitant pėstininkus ir kalnų artileriją, atsieina apie 10 - 15 milijonų dolerių.

Taika ne iš to galo

Washington, D. C. — Valstybės Departamentas pareiškė, kad Indijos premiero Nehru pastangos padėti taikui būdu išspręsti Korėjos konfliktą, pasirinko ne tą kelią. Nehru, kaip žinoma, asmeniškais laiškais kreipėsi į JAV prez. Trumaną ir Staliną. Tuo jis davė suprasti, kad Korėjos karo lauke susiduria JAV ir Sovietų Rusijos interesai ir nuo šių didžiųjų valstybių priklauso taika ar karas. Valstybės Departamentas, priešingai, nurodo, kad tai yra visos UN reikalas, ir tik čia tas klausimas tegali būti sprendžiamas. JAV neis į jokias tiesiogines derybas su Sovietų Rusija. Be to, jos stato būtina sąlyga, kad šiauriečiai tuojau pasitrauktų ir padėtų ginklus.

Stalinas savo atsakyme premieriui Nehru nurodė, kad amerikiečiai turi pasitraukti iš Korėjos ir kad šio konflikto taikus sprendimas yra surištas su raudonosios Kinijos išileidimu į UN organizaciją. Šiuo savo pareiškimu Stalinas atidengė užkulines mintis. Jis rodo, kad Sovietų Rusija gali sustabdyti

Kinija turi duoti 4 milijonus kareivių

New York — Amerikos Kiniečių Sąjūdžio Organizacija, Inc., praneša, kad ji gavusi Rusijos ir komunistinės Kinijos slaptos sutarties kopiją, pagal kurią komunistai privalo sudaryti 4 milijonų vyrų kariuomenę ir ją paversti į tarptautinę komunistų armiją, kuri siektų Azijos "išlaisvinimo". Organizacijos vadovybė sako, kad ji negalėjusi patikrinti to dokumento autentiškumą, tačiau apie tokią sutartį jau buvo ir anksčiau žinių.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

JAV, Anglija ir Prancūzija įteikė Sovietų Sąjungai griežtas protesto notas prieš bolševikų tvirtinimą, kad jau paleisti visi vokiečių ir japonų belaisviai. Vakariečiai tokį pareiškimą laiko grynu melu.

JAV ir britų laivyno atliekami kombinuoti pratimai nuo liepos 17 d. iki 29 d. Viduržemio jūros centrinėje srityje. Pratimuose dalyvauja šeštasis JAV laivynas ir britų laivyno vienetai.

Sovietų Rusija nuo š. m. pradžios nebeperduoda JAV magnezijos ir chromo — karo pramonei reikalingų medžiagų. Kitų prekių Sovietų blokas pardavė JAV už 7 milijonus dolerių, o pirko tik už 3 milijonus. Tuo būdu pelnė 4 milijonus dolerių sovietinei propagandai užsienyje apmokėti.

Irano vyriausybė atmetė Sovietų Rusijos notą, kurioje buvo metama Iranui kaltė dėl pasienio neramumų. Ši bolševikų nota šiais metais buvo jau trečia. Sovietai įkyriai kabinaisi prie Irano.

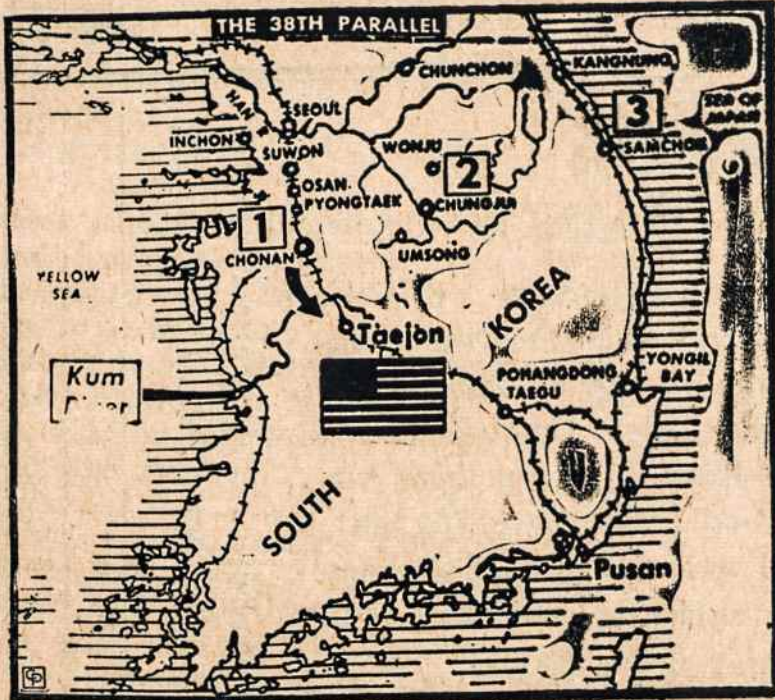
Formozoje padėtis visą laiką įtempta. Nepaisant JAV laivyno apsaugos, Čiankaišeko kariuomenė yra laikoma aliarmo stovyje.

"Raudonoji žvaigždė", rusų kariuomenės laikraštis, rašo, kad švedų "reakcionieriški" sluoksniai, įiman ir kariuomenės vadą gen. Helge Jung, ruošia Švedijos armiją karui su Rusija. Gasdina, kad tas karas būtų lemtingas švedų tautai.

Prancūzijos komunistai, kurie dalyvavo Bastilijos dienos parade, nešė plakatus su šūkais "Korėja korėjiečiams" ir "atominė bomba už įstatymo ribų". Tačiau, jeigu Rusijos ir Kinijos komunistai taip elgtųsi, tai ir šis karas nebūtų kilęs, nes Amerika buvo palikusi Korėją korėjiečiams.

Burmos komunistai apie 600 skaičiuje puolė kelią, vedantį į miestą Lewe, kuris yra apie 234 mylios nuo Rangūno, vyriausybės apsaugos pajėgų buvo atmušti. Aštuoni buvo kovose užmušti. Iš vyriausybės pusės žuvo du kariai ir du civiliai.

Britų firmos sumažino gazolino ir aliejų siuntimą komunistinėn Kinijon 80%, ką Amerikos kompanijos padarė jau prieš savaitę laiko.

Kovų laukas Korėjoje: 1. amerikiečių užimta pozicija prie Kum upės; 2. pietiečių koncentracijos židynys; 3. JAV karo laivynas buči pakrantėje.

LRKSA seimas

Dalyvavo Detroito vyskupas, gausus atstovų būrys ir daug svečių. Išrinkta nauja valdyba.

Detroit, Mich. — Liepos 9 d. Detroito buvo sušauktas 57-tas Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo seimas. Seimas buvo pradėtas meno festivaliu, kurio išpūdinę programą išpildė Amerikos Lietuvių Balso radijo choras, vadovaujamas komp. Br. Budriūno, ir tautiškų šokių grupė, vadovaujama Gal. Zaganevičienės. Seimas buvo gausus dalyviais. Seime dalyvavo visos trys lietuvių kartos: senieji ateiviai, čia gimusieji ir augusieji ir naujieji ateiviai lietuviai.

LRKSA yra didžiausia Amerikos lietuvių organizacija. Tik vien praeitais metais prie jos prisirašė per 1000 narių su \$1,000,000 apdraudosa. Yra vienintelė Amerikoje apdraudosa organizacija, kurioje gausiai draudžiasi lietuviai, ypač naujakūriai.

Seimą atidarė Seimo Priėmimo Komiteto pirmininkas Rapolas Valatka. Seimo atidarymo dieną ryte delegatai ir svečiai gausiai dalyvavo iškilmingose pamaldose.

Liepos 10 d., 9:30 val. Blessed Sacrament katedroje įvykiu iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvavo ir tarė nuoširdų žodį vyskupas Zaleski. Pamaldas laikė LRKSA dvasios vadas, kun. J. F. Baltusevičius, turiningą pamokslą pasakė Lawrence Kleb. Kun. Pr. Juras, kuris paminėjo, kad LRKSA 64 metų bėgyje garbingai tarnavo Dievui, artimui ir tautos reikalams.

Pirmo oficialaus posėdžio metu už garbės stalo pasirodė LRKSA vykdomasis komitetas, Detroito mėras Albert E. Cobo, kuris nuoširdžiai kalbėjo džiaugdamasis darbščia Detroito lietuvių kolonija.

Seimui prisiuntė ir žodžiu pareiškė daug sveikinimų įvairios Amerikos lietuvių organizacijos ir pavieniai asmenys. Telegrama VLIK'o pirmininkas prel. M. Krupavičius, ALT vardu atvykęs Detroitan M. Vaidyla, kuris pareiškė, kad

LRKSA pirmininkas L. Šimutis vadovauja visai Amerikos lietuvių veiklai, kaip ALT'o pirmininkas. Visi pabrėžė didelius LRKSA laimėjimus draudimo srityje ir nuopelnus lietuviškai veiklai.

Seimo prezidiuman buvo išrinkti: seimo pirmininkas Ign. Sakalas, vicepirmininkas Ks. Marozas, sekretorius Matas Zujus ir jo pagalbininke Leokadija Žemaitytė.

LRKSA seimas, baigęs savo darbus, į naują vadovybę išrinko:

Dvasios vadas — kun. J. F. Baltusevičius; pirmininkas — L. Šimutis;

vicepirmininkas — adv. J. Grigalius; sekretorius — W. T. Kvetkas;

iždininkas — P. Karasauskas;

iždo globėjai — J. K. Venclova ir V. Abromaitis;

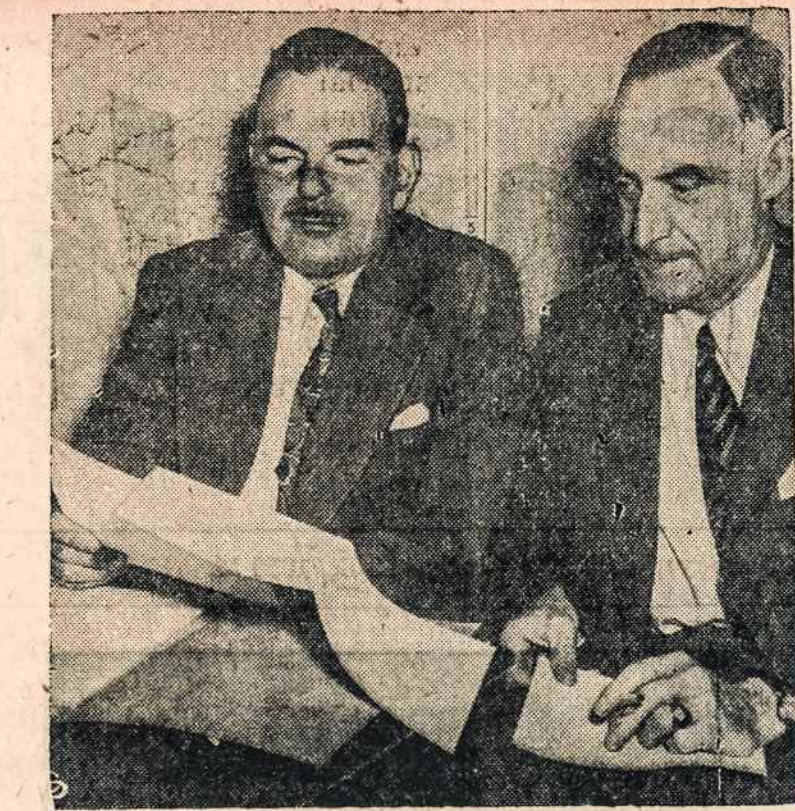
daktaras kvotėjas — dr. Kriščiūnas;

„Garso“ redaktorius — M. Zujus.

Šis seimas buvo žymiai gausingeshnis, negu ankstybesnieji seimai ir labai gyvai vyko diskusijos. Be senųjų šios organizacijos veteranų matėsi daug naujų narių iš tremties, aktyviai įsijungusių į LRKSA veiklą ir su jaunatviška energija pasiryžusių dirbti jos labui.

TITU NEGALIMA PASITIKĖTI

Viena, Austrija — Pabėgėliai iš Balkanų karais atneša sensacinių žinių. Viena tokia žinia skelbia, kad Balkanuose padėtis yra labai neaiški. Neaišku, kas ir prieš ką ruošiasi ir manevruoja. Tito oficialiai yra apkaltinęs Rumuniją ir Bulgariją, kad jos koncentruoja pasieni uose kariuomenę. Pats Tito, atrodo, savo karius taip pat pat yra išdėstęs pasieniais. Vengrijos pietuose bolševikai sudarinėja vengrų komunistų būrius. Visa ta akcija yra vienu dalyku įtartina: ar tai nėra pasiruošimas bendromis jėgomis pulti Graikiją ir Dardanelius? Žmonės įtaria, kad tikrasis bolševikų tikslas, kurio jie siekia, yra ne Korejoj, bet Mažoje Azijoje. Jei tik Korejoj bolševikams

New York gub. Thomas Dewey ir gen. Lucius D. Clay svarsto priešlėktuvinės apsaugos planą. Gen. Lucius D. Clay, buvęs JAV karinis valdytojas Vokietijoje, paskirtas New Yorko civilinės apsaugos viršininku.

KARIUOMENĖS JUDĖJIMAS LENKIJUJE ĮTARTINAS

Berlynas. — Berlyne yra gauta iš Lenkijos pogrindžio pranešimų, kad vakarinėje Lenkijoje jau sukonzentruota apie 200,000 rusų kariuomenės, kuri nuolat didinama. Sovietai, negalėdami to užslėpti, aiškina, kad ta kariuomenė yra reikalinga apsaugai kelių, vedančių į Vokietiją. Bet tam prieštarauja kariuomenės koncentracijos maskavimas. Ji išdėstoma toliau nuo didesnių kelių ir miestų. Užimamos miestelių ir kaimų didesnės patalpos ir mokyklos. Taip pat yra mobilizuojami lenkų kariai, kurie anksčiau buvo paleisti. Sustiprinta viešoji ir slaptoji policija. Yra padaugėję areštų ir suėmimų. Mat,

žmonės vieni nuo kitų nusiklauso, kas dedasi už geležinės sienos. Niekas netiki, kad Korejoje karą pradėjo amerikiečiai. Priešingai, vyrauja įsitikinimas, kad Maskva jau išėjo į karą, nes ji bijanti tolimesnio Vakarų stiprėjimo. Dabar esąs jai pats parankiausias momentas pulti. Ir ta koncentruojama kariuomenė, kaip pranešėjai nurodo, krepiama į pietvakarius — Austriją ir Italiją.

NAUJOJI PRANCŪZIJOS VYRIAUSYBĖ

Paryžius — Prancūzų parlamentas pareiškė pasitikėjimą naujai, Rene Pleven vadovaujamai vyriausybei. Robert Schuman ir toliau pasilieka užsienių ministerio pareigose. Krašto apsaugos ministeriu paskirtas socialistų partijos vadas Jules Moch. George Bidault į naują vyriausybę neįeina.

Rene Pleven paskutiniame kabinete buvo krašto apsaugos ministriu ir energingai organizavo naują prancūzų

Vokietijoje telkiasi juodi debesys

Bonn, Vokietija. — Vakarų Vokietijoje yra didelis susirūpinimas augančiu pavojumi, kuris brandinamas sovietinėje zonoje. Bolševikai, yra suorganizavę jau arti 75,000 „liaudies policijos“ (Volkspolizei), kuri vis dar didinama. Šios policijos vadas, Vincencas Muelleris, buvęs nacių generolas, prieš kelias dienas slaptai lankėsi vakarų Vokietijoje. Jis matėsi su kitais vokiečių karininkais, grįžusiais iš Rusijos nelaisvės, kur jie priklausė bolševikiniam „Tautiniam Komitetui“. Muelleris pavedė jiems slaptai organizuoti „liaudies policiją“ ir vakarų Vokietijoje, kad reikiamu metu galėtų susidėti su rytine.

Vokietijoje žmonės pradėjo sudarinėti maisto atsargas.

Nutraukė streiką

Sydney, Australija. — Australijos laivų krovėjai, priklausę vienai unionai, vadovaujamai komunistų, buvo atsisakę krauti į laivus ginklus, siunčiamus Korėjon. Po dienos apsisvarstė ir streiką nutraukė. Unijos vadai, kaip svetimoms valstybės agentai, pačių darbininkų reikalaujami vyti lauk.

ARMIJĄ. JIS YRA POPULIARUS PRANCŪZŲ TARPE IR VIENAS IŠ DABARTINIŲ POLITIKŲ, KURIS TURI PILNĄ GEN. DE GAULLE PASITIKĖJIMĄ.

Rene Pleven yra vadas socialistų ir demokratų rezistencinio sąjūdžio, kilusio laike vokiečių okupacijos II-jo pasaulinio karo metu. Jis pasižadėjo tenkinti socialistų reikalavimą pakelti aukštesniųjų tarnautojų algas.

Dabar prancūzai turi vyriausybę, į kurią įeina ir socialistai, pasitraukę prieš kurį laiką iš vyriausybės. Rene Pleven pasisekė sudaryti trijų didžiųjų partijų koalicinę vyriausybę didžiųjų tarptautinių įvykių aki-vaizdoje.

Liepos 15 d. Jo Šventenybės Popiežiaus Pijaus XII audiencijoje buvo 130 pranciškonų iš Boston, Mass.

Trygve Lie iš profilio

Niekas gal tiek nesirūpino ir nesirūpina Jungtinių Tautų Organizacijos gyvastimi, kaip jos gen. sekretorius, norvegas Trygve Lie. Savaime aišku, daug kas pasakytų, kad jo ir pareiga tuo rūpintis. Deja, daug ką stebina vienašališkos simpatijos Kremliaus raudoniesiems valdovams, kitaip sakant tiems, kurie, nuolat kaisiodami į JTO vežimą pagali, kuris tarptautiniu vardu vadinamas „veto“, nuolat stengėsi jo darnų riedėjimą sustabdyti.

Gal ne bereikalo, vienas JAV-bių žurnalistas Lie paklausė, ar jis esąs komunistas? Žinoma, Trygve Lie į tokį klausimą tiesioginiai nieko neatsakęs, ir, užsirūstinusiu veidu pažvelgęs į paklausėją, pasiūlęs atsiklausti norvegų darbo partijos, kurios nariu jis ir dabar tebesas...

O vis dėlto, žiūrėkime, tas storasis ponas, nors Londono „Observeris“ jį vadina „pasaulio tarnu Nr 1“, kraunasi lagaminus, vyksta į Maskvą ir, žemai lenkdamasis prieš Staliną, siūlo jam savo pataravimus, klausia sąlygų, kuriomis Kremliaus „draugai“ ir vėl sutiktų grįžti į JTO ir, pagaliau, gavęs pritarimą ir grįžęs į savo postą, ima įkyriai reikalauti, kad į organizaciją būtų priimti Kinijos raudonieji, o Čiang-Kai-šeko atstovai — išvaryti už durų...

LIE KELIĄ Į MASKVĄ IS SENIAU ŽINOJO

Pirmajam Pasauliniam Karui pasibaigus, Norvegijos socialistai, kaip ir kitų kraštų jų bendraminčiai, reiškė didelę simpatijos Rusijos revoliucionieriams. Ir, štai, 1921 m., dar visai jaunas būdamas, Trygve Lie, kaip norvegų socialistų partijos delegacijos sekretorius, daro vizitą Maskvai ir gėrisi komunistų revoliuciniais žygdarbiais.

Deja, po to tepraslinkus vos dvejiems metams, tarp Norvegijos socialistų ir komunistų iškilo dideli nuomonių skirtumai, ir jie tarpusavy „divorsavosi“. O Lie širdies gilumoje, matyt, paliko simpatijos jausmas komunistams ir ligi šių dienų...

TOLMESNIS LIE KELIAS

Vėliau Trygve Lie baigė teisiu mokslus ir pasidarė le galiu norvegų socialistų partijos ir pramonės unijos pata-rėju, kol, pagaliau, 1935 m. įėjo į kabinetą. Laike 2-rojo Pasaulinio karo Trygve Lie perėmė užsienio reikalų ministerio pareigas. Tuo metu Norvegijos vyriausybė veikė užsienyje — Londone. Susirinkus valstybių atstovams į San Francisco konferenciją, kur buvo priimta Jungtinių Tautų Charta, Lie atstovavo Norvegiją.

Grįžęs į Oslo, Lie laikėsi kietos tendencijos, išlaikyti Norvegiją griežto neutralumo ribose. Kaip žinome, tik jo pareigas perėmęs naujas užs. reik. ministeris Dr. H. Lange įtraukė Norvegiją į Atlanto Pakto narius.

Trygve Lie iš Norvegijos užs. reik. ministerio pareigų pasitraukė tada, kuomet buvo išrinktas JTO sekretoriumi. Jo išrinkimą šiai vietai visomis keturiomis rėmė sovietų atstovai. Belgijos atstovo Spaako išrinkimą sovietai sugriovė, panaudodami veto teisę.

LIE ASMUO, BŪDAS IR IŠVAIZDA

Trygve Lie gerokai skiriasi savo būdu iš kitų savo tėvy-nainių, kurie, jūros audrų ir akmenuoto savo krašto tereno, užgrūdinti, daugiausia vaikšto paniurusiais veidais. O jis — visuomet optimistas, ypatingai mėgstas ieškoti gyvenime įvairių kompromisų. Jo žodžiais tariant, „viskas yra galima ir viskas pasiekama, tik reikia noro“...

Lie veide nuolat matosi šypsena. Jis mėgsta gerą kompaniją, nuotaikingus anekdotus ir t.t. Kai sėdi Lie konferencijose, žymiausioj stalo vietoj, jo stambus kūnas daro išdidžią išvaizdą ir itin slegia komfortišką, oda aptraukta, fotelį...

KIEK LIE GAUNA ALGOS

Kaip JTO sekretorius, jam mokama \$20,000 metinės algos. Plus — reprezentacijai, kelionėms (gal kelionei ir į Maskvą...) dar 20,000 dol.

Be viso šito, Lie gyvena komfortiška name, naudojasi galingu liuksusiniu automobiliu ir kitais patogumais. Ir viskas — „valdiška“...

Nu, o jeigu ilgiau jis užsivyntų gen. sekretoriaus pareigose, numatyta ir pensija, kurios dydis — 10,000 dolerių į metus...

Lie nuolatinį optimizmą pavaižduoja, kad ir toks posakis: „Šviesesni laikai yra prieš akis“. Taip jis pasakė rugpjūčio mėn. 13 d. 1949 m.

Deja, nepraslinkus nė medams, atėjo pasauliui ir tamsesni laikai (Korejos karas)...

Tas nelemtasios Korejos karas — sumaišė ir Lie „taikos kortas“. Jis, grįžęs iš Maskvos, jau buvo pasiruošęs laikyti „taikos misijas“ po visų kraštų sostines, pirsdamas Kinijos komunistus į JTO ir pan. Deja, kaip spauda rašė, jis pavėlavo tėvynio-mis valandomis...

Stalinui pasaulinė taika, matyt, nėra prie širdies. Ką jis sakė atsilankiusiam Lie žodžiais, sugriovė veiksmis Korejoj...

Pastaba: Naudotasi daviniais iš „The Globe and Mail“.

Pranys Alšėnas

ŠKOTIJA NORI BŪTI NEPRIKLAUSOMA

Glasgow. — Škotijoje yra prasidėjęs gana gyvas sąjūdis, kuris siekia padaryti Škotiją tik Britanijos dominija, kurią su imperija jungtų tikrai karališkas vainikas. Apie milijonas škotų pasirašė peticiją, kad būtų leista rinkti ir turėti atskirą parlamentą. Akcijai pra-

vesti surinkta apie 300,000 dolerių. Judėjimui vadovauja Glasgovo advokatas John Compbell. Jis atvyksta į JAV užmegsti ryšių su škotais ir gauti paramos sąjūdžiui. Škotai pažymi, kad Anglija niekada Škotijos neuzkariavo, kad jie laisvai susijungė, tai laisvai gali atsijungti.

Nepaklausė suvedžiotojų

Roma. — Komunistų vadovaujama darbo konfederacija kvietė visus Italijos darbininkus vienos valandos streikui protesto ženklan prieš tariamą Amerikos agresiją Korejoje. Tačiau Italijos darbininkai didesne daugumoje šių suvedžio-tojų nepaklausė.

Ali Rasmara, naujas Irano ministeris pirmininkas.

Stasio Šimkaus

33 LIAUDIES DAINOS

Ką tik išėjo iš spaudos kompozitoriaus STASIO ŠIMKAUS solo ir chorams skirtų dainų naujas rinkinys. Surinko ir parengė spaudai kompozitoriaus sūnus Algis Šimkus. Išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga puikiais viršeliais, su plastikos juoste, 64 pusl., labai lengvai atsidaro ir puslapiu skambinan pianu neužsiverčia. Kaina \$2.00.

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Siunčiama \$..... ir prašau man prisiųsti

—egz. STASIO ŠIMKAUS DAINŲ KNYGĄ.

Vardas

Adresas

Darbininkas

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATED OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$3.00
Foreign yearly	\$5.50	Užsieny metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	\$3.50

366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Ožių medžiotojai

Nepasisekimuose visada ieškoma kaltininkų ir dažniausiai tikrieji kaltininkai suverčia kaltę ant žemiau pastatytų asmenų, kurie neišdrįsta reaguoti. Tai kaip tik pastebima Korejos kautynių metu, kai paprasčiausiai piliečiui aišku, jog amerikiečiai buvo visai nepasiruošę; neturėjo nė tinkamos kariuomenės parankiui, nė tokių „naujų“ ginklų, apie kuriuos tiek spaudoje skelbė, nė, pagaliau, artimesnėse bazėse pakankamų rezervų, kuriuos krizio momentu būtų galima atsistoti ir mūšio lauką. Pasirodė, kad greičiausiai gali ateiti pagalbą divizija marinų iš San Francisco — virš 6000 mylių atstu...

Tokiai padėčiai susidarius, visų dėmesis kryps ta į Valstybės Departamentą, ypač į užsienio ministeriją bei karo vadovybę su tyliu klausimu: kodėl? Karo strategai trukčioja pečiais: mūsų apsigynimo nurodymai ir reikalavimai visuomet susiduria su neigiamu administracijos atsakymu. Klausimas vėl grįžta į vyriausią civilinę valdžią, aiškiai nurodant užsienio ministeriją, kuri yra Deano Achesono žinioje. Plačiai žinoma neigiama p. Achesono politika Kinijos nacionalistų atžvilgiu. Jis griežtai atsisakė duoti pagalbos Chian-Kai-Sekui net tuomet, kada buvo galimybės Kiniją išgelbėti. Kai karo strategai įrodinėjo, kad būtina reikia ginti Formozą, Achesonas nedvejodamas pareiškė, kad Formozos neginsias ir tą savo nusistatymą pakartojo vos kelioms dienoms prieš komunistų įsibrovimą į Koreją. Tik kai komunistų puolimas įvyko, pats Prez. Trumanas pareiškė, kad reikia ginti ir Koreją ir Formozą ir visas kitas apsigynimo vietas. Prezidentas bent suprato, kad Amerikos visuomenė to reikalauja, ir šiaip taip savo prestižą išgelbėjo, bet kokia Achesono padėtis? Paprasčiausia savigarba patartų jam rezignuoti; tačiau jis to nedarė, nors dar prieš Korejos krizį kai kurie senatoriai reikalavo jį pašalinti.

Per daug jau aišku, kur glūdi nedovanotina apsilėidimo kaltė. Tačiau atsirado žmogus, kurs išdrįso ieškoti išpirkimo ožio asmenyje — gen. Douglas MacArthur! To vyro, kurs negailėjo atrių žodžių Administracijos kritikai. Tokį kvailo šmeižto žygį galėjo padaryti tik protiniai neatsakingas, arba gausiai apmokėtas žmogus. Kaip ten bebūtų, toks tipas atsirado. Tai buvusis aukštas pareigūnas, vardu Ickes. Jis sako, kad visame kaltas MacArthur. Kai priešai ruošėsi, MacArthur snaudęs ir nieko nedaręs. Dabar tevalgo savo išvirtą košę.

Bolševikams bėgant iš Lietuvos

VINCAS RAMONAS

(Apysakos "Kryžiai" užbaiga)

Plentu į rytus greit važiuo sunkvežimiai. Giružis pakėlė ranką, norėdamas vieną sustabdyti, bet mašina pralėkė pro šalį. Jis mėgino sustabdyti antrą, trečią, bet mašinos vis lėkė tolyn.

— Išdavikai prakeikti! — sušuko jis įpykęs.

Viena mašina pati sustojo. Joje sėdėjo keli rusų kareiviai. Jų kepurės buvo mėlynos su raudonais valiniais. Tarp kareivių sėdėjo ir Giružio pažįstamas — Abromas Razencveigas. Ir Kazys, pernykštis Kreivėnų bernas, buvo čia. Apsivilkęs raudonarmiečio uniforma, kiurkso sunkvežimio kampe.

— Ar yra vietos?

— Vietos? Tai tu bėgt nori? Bėgt tai pirmutinis, o kas čia aplinkui darosi, tai tu nežinai. Raudonoji armija nebėgs, raudonoji armija sumuš prakeiktus Hitlerio šunis, sumuš jų pačių žemėje, bet pirmiausia mes turim visus šnipus išgaudyti. Sakyk, kas čia nupiaustė telefonus? — parodė Rozencveigas į kalniukus abipus plento. — Kas čia parduo-da tėvynę? Tai tu šitaip išvalei apylinkę, a?

Toks tavo darbas? Dabar pasakyk — kas? Žinai, kas tavęs laukia.

— Žinau, — atkirto Giružis tvirtai. — Aš nesnaudžiau, nekalkėk be reikalo.

— Kas tie pasitę šunes? — Kreivėnas ir Grūštas. Matai? Stovi ir džiaugiasi.

Giružiui paliepė lipti į sunkvežimį. Mašina nulėkė plentu, pasuko į kelelį ir sustojo ties kapinėm.

Kreivėnas nusigandęs pažvelgė į Grūštą ir nušoko nuo tvoros. Nušoko ir Grūštas. Kareiviai pribėgo prie jų ir liepė pakelti rankas. Apieškoję kišenes, liepė stoti prie tvoros, nusigręžti ir nejudėti.

Rozencveigas pažvelgė į nukirstą kryžių, pažvelgė į medžius ir pasišnibždėjo su kareiviais.

— Taip, — nusprendė rusas. — Puikiai sugalvota. Už nuopelnus Hitleriui... Vietoj geležinio kryžiaus...

Du kareiviai nubėgo į Kreivėnų kiemą ir netrukus grįžo. Jie atsinešė didelių vinių, vielų, virvių ir kirvių.

Vienas kareivis žingsniais atmatavo atstumą tarp dviejų beržų, atmatavo kryžiaus liemens ilgumą ir mostelėjo ranka. Kareiviai paėmė nuo žemės kryžiaus liemenį ir prinešė prie beržų. Per tą liemenį ir beržą įkalė po storą vinį, o paskui dar pritvirtino virvėmis ir vielomis. Pabaigę pasitraukė ir pažiūrėjo iš tolo: lyg du kryžiai, kurių sker-

Karas bręsta ir Balkanuose

Jau nuo senų laikų propoganda prieš Jugoslaviją. Bulgarijos komunistų partijos centrinis komitetas apkaltino Jugoslaviją, kad ji pavada savo teritoriją karinėms JAV ir Britanijos bazėms ir kad Jugoslaviją rengia karui gen. Omar Bradley ir gen. Montgomery. Tuo pat metu, kaip Jugoslavijos žinių agentūra praneša, per Bulgarijos sostinę Sofiją juda gerai parengtos ir apginkluotos karinės pajėgos, kreipiamos į Jugoslavijos pasienį. Pačiame pasienyje jau įvyko ir konfliktų. Tito oficialia nota išpėjo Bulgariją, kad ji mestų pažeidinėjusi sieną, Vidaus reikalų ministeris visiems civiliniams asmenims griežtai uždraudė artintis prie Bulgarijos, Rumunijos ir Vengrijos sienos arčiau kaip per 10 mylių.

Vengrijos ir Austrijos pasieniuose bolševikai rengiasi vasaros manevrams, mankštindami sumobilizuotus vengrų ir austrų jaunuolius. Iš čia labai greitai galima pasiekti Adriatikos jūrą — nukirsti sausumos kelią nuo Italijos ir Austrijos. O čia pat yra ir šiaurinė Italija su raudonųjų "sostine" Milanu. Stalinas žino, kad Italijos makaronai patinka rusams, kaip italų belaisviams patikusios saulėgražos (semečki), kai jie klausėsi stalinizmo ir marksizmo pamokų. To gliatti su penktąja italų komunistų kolona tikrai laukia, kad rusai arba jų satelitai pradėtų žygi į Veneciją.

Graikijos pakraščiuose vėl pradėjo aktyviau pasireikšti partizanai. Jie ir nebuvo visai išvalyti ir iš kalnų nukrapštyti. Pagyvėjo komunistų veikla ir visoje Graikijoje.

Taip, MacArthur valgys svetimą košę, kurią nevykėliai taip nešvariai išvirė. Nebe naujiena jam svetimas klaidas taisyti. Pereitam kare jis daug pralaimėjimų iškentėjo, kad galutinę pergalę atsieks. Atsieks ir dabar, jei gaus paramos. O jos gaus, nes ožių medžiotojai suprato, kad ir jų kailis pavojuje.

Mat, karo žaidžios dar stipriai jaučiamos ir žmonių nepasitenkinimui dirva yra plati. Dėlto Graikijos karo pajėgos vis dar laikomos aliarmo padėtyje. Generolas Pappagos jų turi arti 115 tūkstančių, maždaug tiek, kiek jų buvo ir Korėjoje prieš karą. Tik jos geriau parengtos ir apginkluotos. Tačiau prieš bolševikus ir partizanus ilgai spirtis negalėtų.

Iš visų pusių apsupus, galima gerai nagus užpašinti: nusikratyti "atkritėlio Tito" ir į raudoną tarbą ikišti visus Balkanus. Tą padarytu satelitai. Maskva paliktų užkulisuose, kaip ir Korėjoje: "jaučiama, bet nematoma", kaip yra pareiškęs gen. James Van Fleet, karinės JAV misijos Graikijoje šefas. Gerai pažįstas Balkanus ir kurstomąją Maskvos taktiką, jis tvirtina, kad ji visiškai tokia, kaip Korėjoje. Pagaliau, visoje raudonoj ar raudonai dažomoj teritorijoj ji tokią pati. Net ir to paties Tito, kurio vaidmuo vis dar lieka neaiškus. Argi ne jis rėmė Graikijos partizanus ir koliojosi kaip burlokas?

Kai reikėjo balsuoti už sankcijas š. Korėjai, tai Jugoslavijos atstovas Dr. Bebler nebalsavo. Girdi, Maskva dar labiau įpyks ir užpuls Belgradą nepasiruošusi. Geriau laikytis neutralumo. Bet kaip bus su kitų neutralumu, jei Stalinas ir Stalinėlis tikrai vienas kitam griebtų į plaukus? Galima būtų pasižiūrėti iš šalies tos pirmos ka-

UN vėliava.

laisvojo pasaulio spaudinė. Už nekaltų žmonių pralieta kraują vienas kitam atsimokėtų. Bet kam tada tektų Balkanai? Šis klausimas išsprendžia intervenciją. Dean Acheson paskutinėje savo kalboje aiškiai užsimena, kad JAV neliktų neutralios. Čia jau būtų nebe Korėja, o tikras karo gaisras, kuris jau ne kartą iš Balkanų išplito į visą pasaulį.

Jei tat Balkanuose bolševikai pradėtų kurti nors karą, tai aiškiai rodytų, kad Maskva jau apsisprendė arba užvaldyti likusį pasaulį arba baigti Spalių revoliucijos dienas. Ateina sprendžiami laikai, kurie bus pažymėti raudonos arba baltos žvaigždės — bolševikinės diktatūros arba demokratijos. Abi jos pasaulį jau nebesutelpa.

Bolševikai įsitikino, kad jie negali užsidaryti už savo aklos sienos, kaip buvo prieš šį karą. Jie turi kariauti arba trauktis atgalios — prieš

Amfibiniai traktoriai (Amtracks) vyksta į laivą, kuris juos gabens į Koreją.

siniai susisiečia. Du kryžiais su baltais liemenimis.

Dabar kareiviai priėjo prie Kreivėno ir Grūšto. Nuvilkto juos, nuplėšė marškinius. Burnas prikimšo žolės ir dar užrišo sudraskytai marškiniams. Daužydami šautuvų buožėmis, privėdė prie beržų.

Giružis tarsi tik dabar suprato, kas čia darosi. Jis pribėgo prie Rozencveigo.

— Drauge, nėr ko gaišti. Sodinkim juos į mašiną ir skubėkim. O juk turės būti teismas.

— Drauge Giruži. Proteliu tu niekad nepasižymėjai, už tai niekad ir negavai atsakinių pareigų. Nesikišk ne į savo reikalus, sudi-lusi kapeika! Ir ką reiškia šitas tavo išbalimas? Gailestis tai? Baimė? Tu žinai, ką partija daro su bailiais ir gailestingais?

— Aš ne partijoj...

— Tai dar blogiau! Džiaukis, kad radai nusikaltėlius. Tai tavo laimė.

Giružis iššėjo iš kapinių ir užlindo už sunkvežimio.

Pirmiausia kareiviai pagriebė Grūštą. Vieni už kojų kėlė, kiti išskėtė rankas ir prieš skersinio priraišiojo vielomis. Grūštas spardėsi. Kareivis kirvio penčia įkalė vinį į vieną jo delną, paskui į kitą. Grūštas muistėsi kraipė apraišiotą galvą. Du kareiviai palai-kė, o trečias su kirviu prikėlė kojas. Viniš giliai suvarė į beržo liemenį. Vinyš lindo smagiai. Kaip prigydomos. Rodos beržas pats ryte rijo jas.

Kreivėnas susmukęs gulėjo žolėje. Pakėlė ir jį. Pririšo rankas, perkalė vinimis, prikālė kojas. Iš jo rankų kraujas teškėte teškėjo ant diemedžių, žaliuojančių po beržu.

Plentu užė daugybė automobilių. Visa ilgiausia kolona skubėjo į rytus.

Rozencveikas parodė ranką į plentą. Raudonarmiečiai sujudo. Jie pasišnibždėjo, išsirikavo ir, kartu kilstelėję šautuvus, iššovė į prikaltus ūkininkus.

Rozencveigas pirmutinis išoko į sunkvežimį. Išoko kareiviai. Paskutinis įlipo Giružis. Tik spėjo sunkvežimiam nuvažiuoti, o iš visų pusių į kapines jau bėgo žmonės. Kreivėnienė atbėgus sukniubo žolėj ties vyro kojomis.

Žmonės išsigandę į prikaltus žiūrėjo iš tolo. Išbalę ir drebedami bijojo ir žodį ištarti. Buvo girdėti tik skaudus Kreivėnienės kukliojimas ir dejavimas.

— Nuimkit! Ištraukit vini!

— Replės! Bėkit replių!

Vyrai atsipeikėjo. Pribėgę nuėmė nuo kankinių veidų baltus skarmalus.

Grūštas jau buvo miręs. Kreivėnas atmerkė akis. Iš burnos iškrito suseilėtos žolės gniužulas.

— Tavo teisybė... Dabar žinau... — sunkiai ištarė jis, žiūrėdamas į žmoną. — Baisu... Ir tu žinok: aš uždegiau kluoną, per mane Petronėlė...

Iš burnos ištekėjo srovelė kraujo. Galva sunkiai nusviro ant krūtinės.

Masinanti laisvė

Visi ilgisi laisvės. – Tikroji laisvė yra protingo žmogaus privilegija. – Nesiskyskime likimu. – Laisvė siejasi su protu ir valia. – Tariamoms laisvės monai.

J. Kuzmickis

VINCAS Krėvė "Dainoje apie Arą" pasakoja apie narvan uždarytą erelį, kuriam žmonės nieko negailėjo: lesino jį geriausiais lesalais ir girdė tyru šaltinio vandenėliu. Deja — — —

"Bet negėrė, nelesė nieko Aras, tik daužėsi į narvo sienas, draskė vielas nagais, lauzė snapu, mušė sparnais".

Rašytojas savo prasmingą kūrinių baigtą šitokiais gilioms prasmėms žodžiais:

"Jis nepalytėjo nei lesalo, nei vandens. Jis nebeteko jėgų, sparnai jau nebeklausė jo. Narvo kampe tupėjo niaurus, o kraujas bėgo iš sužeistos krūtinės... Mirė Aras... Laisvės nustojes, ir gyvenimo nustojo. Težino žmonės, kad Aras, laisvas gimęs, ir narve moka laisvas mirti ir žmonių vergu nebus. Nors ir narve kūnas, nors ir pavergtas, bet kas palauš Aro puikybę, kas jo dvasią paveržti galės?!"

1. LAISVĖ IR LIKIMAS

ŠVENTASIS Tėvas Leonas XIII enciklikoje apie žmogaus laisvę (Libertas) be jokio dvi-prasmiskumo pasakė:

"Laisvė yra kilniausia gamtos dovana. Ji neužtinkama kitur, kaip tik protaujančių ir protingų būtybių prigimtyje. Laisvė suteikia žmogui tokią aukštą vertybę, kad jis visada pasilieka savo sprendimų vykdytojas ir savo veiksmų viešpats".

Taigi, laisvė yra protaujančių būtybių privilegija; laisvė yra vertybė, leidžianti žmogui būti visų veiksmų viešpačiu.

Tačiau nekartą mes girdime kai kurių žmonių pasakymus, kurie prieštarauja tikram laisvės supratimui. Žiūrėk, jį kuriam nors žmogui kas nors nepasisekė, jis mojęs ranka pasako: "Et, toks jau mano likimas..." Kitas, sveikas išėjęs iš pavoingos karo veiksmų srities, aiškina: "Matyt, toks jau buvo likimo sprendimas..."

Ne, tai netiesa! Tas pats Didysis Šv. Tėvas pabrėžė:

"Istoriniai raštai liudija, su koku smarkumu pasipriešino jina (K. Bažnyčia. J. K.) beprotiškoms manichiejų ir kitų pastangoms. Visiems yra žinoma, su koku pasiryžimu ir su kokia jėga kovojo jina naujesniaisiais laikais dėl žmogaus valios laisvumo — tiek Tridento Bažnyčios susirinkim-

me, tiek vėliau prieš Janseniaus pasekėjus. Niekados ir niekur neleido jį įsigalėti fatalizmui".

2. LAISVĖ IR VALIA

LAISVĖ, tačiau, gali būti ir daugelio negerovių motina. Ji būva pražūtinga tada, kai nutraukia bet kokius saitus su valia. Toje pačioje enciklikoje rašoma:

"Aišku, žmogui dera klausyti proto, siekti dorovinio gėrio ir tiesiu keliu eiti prie savo aukščiausiojo tikslo. Bet jis gali ir kitur nuklysti. Sekdamas netikrųjų gėrybių viliojimai, jis gali dorovinę santvarką sugriauti ir savo pasirinkimu sau pačiam pražūti, rasti".

Mes gi vėl girdime įvairių žmogaus išsireiškimų, pateisinančių jo veiksmus. Mes girdime, kaip šiandien vardan laisvės pateisinami šokiai gavėnios metu, kaip "teisinami" persiskyrimai, moterystės ardymai, net neteisėti susidomėjimai.

Valia, sakoma, gali trokšti gėrio, kurio gerumą ar kilnumą pripažįsta protas. Kol pati valia renkasi, kurio keliu eiti, protas tuojuo vertina veiksmo gerumą ir laistinumą. Jei protas pripažįsta, kad šis ar anas veiksmas geras, — valia įjungia jį vygdyti. Tačiau ne atvirksčiai: negalima pirma ką nors rinktis, veikti ar daryti, o paskum svarstyti jo morališką vertę.

Zmogaus laisvė siejasi su jo valia. Dėl to ir laisvė tik tada gali reikštis, kai protas patvirtina, jog tas ar kitas pasirinktas veiksmas ar elgesys geras.

3. TARIAMA LAISVĖ

PASITAIKO, kad vaikui pabosta tėvų namai ir suvaržymai, kad jis palieka viską ir keliauja laimės ir laisvės ieškoti. Tačiau niekas iš suaugusiųjų tokio vaiko nepateisina ir kiekvienas stengiasi tuojau jį tėvams sugrąžinti.

Ir pats vaikas, palikęs tėvų namus, bematant persiotina tariama laisve. Greitai jis įsitikina, kad jam vienam neįmanu be kieno pagalbos nė kelių dienų pagyventi.

Tariama laisvė vilioja ir jaunuolius. Vilioja juos iš tėvų namų į pasilinksmimus, pramogas, iškylas, kad jie pasi-

Daktaras ir gailestingoji seselė teikia pirmąją pagalbą sužeistajam.

NUOTYKIAI APLINK 1905 METUS

1905 metai yra Lietuvai didžios teigiamosios reikšmės metai; taip pat ir visam Baltijai, net visiems Rusijos žmonėms, tik ne patiems carams, didvaldoms, rusų činauninkijai ir apskritai ruseofilams. Tais metais buvo kilusi išsivaduojamoji revoliucija Rusijoje, davusi daug lengvatų ir Lietuvai. Kol prieš jos prieita, toje pačioje Lietuvoje buvo nekartą prieš carizmą ir Rusiją sukilta, ir buvo daug mums žmonių prarasta, daug pilietinių kultūrinių ir ekonominių teisių nustaota, Lietuvos Statutas ir Vilniaus Universitetas panaikinti, lietuviška spauda uždrausta, pagriežtinta baudžiava, lietuviškos žemės rusų kolonizuotos ir t.t. Pažvelkim, kas yra svarbesnio atsitikę prieš 45 metus — 1905 metais, turint galvoje savo kraštą.

Dėl Rusų - Japonų karo, Rusijos prakištojo, kilo visoje Rusijoje, taigi ir Lietuvoje maištai (revoliucija) prieš

ryžę visa paaukoti už vieną kitą laisvai praleistą valandą už namų. Girdėjau, kaip jauną sūnų barė tėvas už tai, kad jis pasišovė nueiti į naktinius šokių ir žadėjo tik švintant grįžti.

Tariama laisvė nekartą vilioja ir suaugusius. Vilioja paniekinti ir atmesti moralinius nuostatus, Dekalogą ir laisvai pasiausti.

Tačiau tariama laisvė visuomet ir atsikeršija. Ji niekuomet žmogaus nepatenkina, nenuramina, o — priešingai — sieloje sukelia begalę skausmo ir nusivylimo.

Taip, tikra tiesa: laisvė yra protingo žmogaus privilegija, bet neprotingai suprasta laisvė tą patį žmogų pražudo.

caro valdžią, visokių laisvių reikalaujant — 1905 metais.

Rusijoje paskelbta didesnė tikėjimo laisvė, palietusi ir labiausiai čia persekiojamąją Lietuvą — 1905 m. balandžio 17 d. manifestu.

Didžiausias tikinčiųjų grįžimas iš stačiatikių cerkvės į Katalikų Bažnyčią Lietuvoje prasidėjo nuo 1905 IV 17 manifesto per 1905 - 1907 metus, kol vėl prasidėjo Rusijos ribose rusų reakcija, t. y. rusiškas varžymas.

Valstiečiai Rusijos valdžios atleisti nuo išperkamuju už žemę mokesčių, jiems pasidarant tikraisiais savo žemės savininkais — 1905 XI 3.

Panaikinti suvaržymai, draudžiantieji lietuviams katalikams žemę pirkti Lietuvoje

— Kauno, Vilniaus gubernijose — 1905 V 1.

Konstitucinis Rusijos imperijos valdymo būdas pakeičianta įvesti, duota spaudos ir susirinkimų laisvė — 1905 X 17.

Laikinieji Rusijos valdžios įstatymai, žymiai palengvinantieji laikraščių steigimą, išleisti 1905 XI 24.

Didysis Vilniaus Seimas, kuriame dalyvavo lig 2000 lietuvių atstovų ir kur pareikalauta Lietuvai autonomijos, mokyklų laisvės su dėstomąja lietuvių kalba, mokytojų rinkimų to krašto žmonių ir valsčių reikalų tvarkymo gimtąja lietuvių kalba — 1905 XII 4-5.

Didžiajam Vilniaus Seimui tebeposėdžiuojant, Vilniaus generalgubernatorius Freze išleido aplinkraščių, kad Lietuvoje lietuvių kalba būtų mokoma pradžios mokyklose, kad pr. mokyklose gali būti skiriami mokytojai lietuvių katalikai, valsčiaus raštinius gali rinktis valsčių susirinkimai, lietuvių kalba gali būti vartojama vidaus valsčių susirašinėjime — 1905 XII 5.

Lietuviai 1905 metų laimėjimas pasinaudojo ir jau daugiau Lietuvos atstatymo darbe nebeusileido, o po 13 metų, t. y. 1918 m. Vasario 16 dieną Vilniuje Lietuvos Taryba paskelbė Nepriklausomos Lietuvos Respubliką su sostine Vilniuje.

Dabar bolševikinis T. Rusijos režimas vėl viską sunaikino: bolševikai, o su jais kartu ir užmaskavusieji rusofilai nuėjo juodosios carinės Rusijos reakcionierių keliais. Bet tautų ir valstybių išsivadavimo kova dar nebaigta.

A. Žiemenas.

SVETIMŠALIAI BE TĖVYNĖS

Visi atvykę į Vokietiją iki 1950. 7. 1 d. tremtiniai neįeina į "hard core" kategoriją ir negali emigruoti — perkeliama į vokiečių ūkį ir įeina į taip vadinamą "svetimšaliai be tėvynės" kategoriją. Jiems tvarkyti įstatymo projektas greitai laiku bus svarstomas vokiečių ministrų kabinete. Tas įstatymas nebus taikomas tiems tremtiniams, kurie gaus paramą iš IRO ir yra "pipe line" (emigracijos) procese.

Civilinio proceso ir savanoriško teisingumo jie prilyginti vokiečiams. Jiems bus taikoma neturto klauzulė ir jie bus laisvi nuo užtato (kaucijos).

Tremtiniai turės judėjimo laisvę, tik už užsimeidavimas bus vykdomas pagal tam tikrus nuostatus, taikomus visiems svetimšaliams. Tremtiniai galės įsigyti judomąjį ir nejudomąjį turta. Jie galės turėti savo sąjungas ir profesines organizacijas pagal didžiausio palankumo ir geriausius svetimšaliams traktuoti nuostatus. Jie galės lankyti vokiečių pradines, vidurines, aukštąsias mokyklas. Jose jie turės tokias pat teises, kaip vokiečiai. Jiems bus taikomi tokie pat mokesčiai ir įvairi parama, kuri taikoma vokiečiams.

Privaciai mokyklas bus galima steigti pagal pagrindinio įstatymo §7. Tremtiniams bus pripažinti diplomai, jei jų kraštų mokyklų, išdavusių diplomų, programos yra lygiavertės tos rūšies vokiečių mokyklų programoms. Tremtiniams bus leidžiama užsimiti laisvomis profesijomis pa-

gal didžiausio palankumo principą.

Socialinio ir viešojo draudimo srityje jie naudosis vokiečiams taikomais įstatymais. Tremtiniai mokės mokesčius, iš jų bus renkamos rinkliavos, kaip ir iš vokiečių. Tremtiniams patikrinama azylio teisė. Jie galės būti ištremti, tik prasižengę saugumui. Bet ir tuo atveju jie galės būti ištremti tik į tuos kraštus, kuriuose jiems negresia pavojus jų gyvybei ir laisvei. Nuostatas apsaugoja tremtinius nuo privalomos repatriacijos. Ištrėmimo sprendimus darys administracinis teismas. Nutarimo ištremti apskundimas sustabdo jo vykdymą.

Kaip matome, įstatymas savo turiniu yra palankus tremtiniams. Bent šiuo laiku atrodo, kad tokiose teisinėse sąlygose teks mūsų tremtiniams Vokietijoje gyventi.

Jonas Valaitis, BALF Europoje.

■ Lietuvos mokytojai, baigę Lietuvoje universitetą, galės gauti Kanados vidurinėse mokyklose (High School) vietas, jeigu baigs vienerių metų kursą specialioje kolegijoje (Ontario College of Education).

■ Kan. prof. J. Koncius, BALF pirmininkas, liepos viduryje grįžo iš IRO Centro Zenevoje Vokietijon, kur numato aplankyti lietuvių tremtinių stovyklas. Be to turės pasitarimų su lietuvių vadovaujančiais asmenimis ir padarys pranešimą apie pasiektus rezultatus IRO centre Zenevoje.

MATOSI "Fashion Car" Stylingas!

LOOK! LISTEN! FEEL! MEASURE!

JUNTI kad Puiki-Auto Kokybė!

There's a Ford in your future!

KLAUSYK kaip tykus V-8!

Gera miera — Ekonomija!

Su visais puikaus-auto privatumais ir pirmo žėma kaina, Fordas kaštuoja pigiau aplinkyti! "Power Dome" duoda daugiau progos nuvažiuoti su vienu galionu ir "high compression" tai padeda su "reguliariu" gasu.

MATYK FORDO TV, FORDO STAR REVUE, KETV., WBZ-TV, Ch. 4, 9 pm.

ir Jūs žinosite, kodėl FORD vienas puikiųjų auto žemesnių-kainų tarpe MATYK MUS DĖL "TEST DRIVE"

Atlaidų Šaltinis Tėvo Kazimiero Kapucino Paminklinė Maldaknygė

Yra tikrai patraukli, graži ir turininga. Atspausta stambiomis raidėmis, stipriais odos apdarais, turi paaukuotus kraštus ir lietuvišką kryžių viršelyje. Švenčių kalendorius siekia iki 1993 metų, kas retoje maldaknygėje pasitaiko. Turi 574 pusl. ir kainuoja tik \$3.75.

Atlaidų maldas yra peržiūrėjęs Tėvas Dr. Kl. Zalalis, O.F.M. Užsakant "Atlaidų Šaltinį" prašomė užpildyti šį kuponą:

DARBININKO Administracijai
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Šiuo siunčiu \$3.75 ir prašau man prisijusti "ATLAIDŲ ŠALTINĮ".
Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Bolševikai neleido šelpti pavergtos Lietuvos

Prof. Dr. Kan. J. B. Končiaus kalba per Vatikano Radijo Stotį liepos 2 dieną.

Prof. Kan. Dr. J. Končius

Brangūs lietuviai, lietuvės!

Man yra labai malonu prabilti į Jus per Vatikano radiją iš Katalikų Bažnyčios Centro. Šv. Tėvas, Kat. Bažnyčios galva, yra visų tautų globėjas, užtarytojas ir nuoširdus Tėvas. Jam lietuvių tautos ši traginga po komunistiniu jungu padėtis yra gerai žinoma ir Jis viską daro, ką tik gali, — ypatingai malda — gelbėti kankinių tautai.

AMERIKOS LIETUVIŲ TALKA

Amerikos lietuviai, sekdami Jo Šventenybės kilnų pavyzdį, ir dar būdami lietuvių kilmės, ypatingu būdu susirūpinome savo senos tėvynės Lietuvos ir jos gyventojų baisia padėtimi šio antrojo pasaulinio karo metu. Kad sekmingiau visokeriopą suteiktume kenčiančiai lietuvių tautai pagalbą, mes, virš milijono Am. lietuvių, be skirtumo tikiybinių bei politinių įsitikinimų, susibūrėme 1944 metų pradžioje į galingą didžiulę organizaciją "Bendrajį Amerikos Lietuvių Šalpos Fondą". Buvome priimti, kaip ir kitos Sąjungininkų tautos, į Amerikos Nacionalinį Karo Fondą ir iš jo šalpos reikalams gavome apie 1,000,000 dolerių. Mums taip pat daug padeda Amerikos Katalikų Centras ir plati Amerikos visuomenė. Jiems gerai yra žinoma, kad lietuvių tauta nekaltai kenčia nuo totalitarinio režimo.

Šalpos darbas lietuviams tremtiniams buvo išvystytas sekančiuose kraštuose: Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje, Šveicarijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Danijoje, Švedijoje, Ispanijoje, Anglijoje, Kinijoje, Filipinų salose, nes visuose čia suminėtuose kraštuose yra lietuvių tremtinių.

SUSIRŪPINIMAS OKUPUOTA LIETUVA

Mums rūpėjo ne vien tik tremtiniai iš tėvynės išvaikyti po minėtas šalis, bet lygiai vargšai lietuviai, pasilikę tėvynėje. Mūsų galestinga ranka darė pastangų pasiekti ir juos: 1945 metais apie 50,000 dolerių vertės siuntėme drabužius ir avalines per rusų karo šalpos organizaciją į Lietuvą. Laukėme kokio nors pranešimo apie tų gerybių išdalinimą Lietuvoje, bet deja, jo nesulaukėme. Vienok vėl mėginome 1946 metais, kada pasiuntėme už 25,000 dolerių įvairių vaistų Lietuvos ligoninėms ir kitoms institucijoms.

Sią siuntą perdavėme Amerikos Raudonajam Kryžiui per Maskvą į Lietuvą. Deja, ir šį kartą jokio atsakymo negavome taip, kad iki šiai dienai nežinome kas atsitiko su mūsų siuntomis ir kur jos atsidūrė.

1947 metais nutarėme pasiųsti į Lietuvą savo atstovą, kad susipažintų su ten esančių lietuvių būkle ir kad sužinotų, kas jiems reikalinga. Sutiko ten vykti operos artistė B. Darilys, bet deja, Sovietų Konulas Kisieliev New York'e griežtai atsisakė išduoti vizą.

TREMTINIŲ GELBĖJIMAS

Po tų visų pastngų mūsų šalpos darbuotė buvo nukreipta tik į tremtinių gelbėjimą, teikiant jiems šalpą ir lengvinant jų emigraciją. Mūsų Organizacijos gerai sutvarkytas veiklos tinklas Amerikoje ir per mūsų Įgaliotinius sudaryti kontaktai bei darbuotės išvystymas įvairiuose kraštuose vyksta labai sekmingai. IRO aukšti pareigūnai Genevoj, NCWC Vyriausias Įgaliotinis J. Norris Europoje, kariškos ir civilinės valdžios pareiškė daug komplimentų sakdami, kad BALF-as šalpoj ir ypač emigracijoj užima žymiausią vietą tarp kitų tautų.

Man būnant šios garbingos Organizacijos Pirmininku nuo pat jos įsikūrimo, turėjau progos 1945 - 1946 metais aplankyti tremtinius po visą Vakarų Europą (tik ne už geležinės sienos), ir dabar vėl atvykau į Europą susipažinti su tremtinių likučiais ir jų dabartinėmis sunkenybėmis.

Čia atvykęs viską darysiu jų būklei lengvinti ir padėti jiems išsikelti į kitas pasaulio šalis, ypač tiems, kurie yra dėl kokių nors priežasčių užkliuvę: ypatingai atkreipsiu dėmesio į Klaipėdos Krašto lietuvius ir su jais turėsiu daug pasitarimų.

TREMTINIAI SKAITLINĖMIS

Tikiu, kad klausytojams bus

įdomu išgirsti apie lietuvių tremtinius skaitlinėmis.

Dar yra lietuvių tremtinių sekančiuose šalyse: Vokietijoje yra apie 10,000 iš kurių galės emigruoti į Ameriką apie 7,000; Austrijoje yra 335 ir iš jų išvyks į Ameriką ar kitas šalis apie 200; Italijoje yra 155, iš kurių tikisi išemigruoti apie 50; Šveicarijoje yra apie 125; Prancūzijoje dar yra likę 800, iš kurių tik vienas kitas galės emigruoti į kitus kraštus; Belgijoje yra 200; Danijoje — 150 ir Švedijoje apie 30 lietuvių.

Didžiausias išsikėlusių lietuvių tremtinių skaičius yra pasiekęs Šiaurinę Ameriką — jau dabar jų čia yra 23,000. Pareitą vasarą man teko keliauti po visą šį platųjį kraštą ir lankyti čia atvykusius naujakurius. Jų visų padėtis yra puiki, išimtį radau tik 30 šeimų prie New Orleans, La. valstijoje.

KAIP TREMTINIAI KURIASI

Patyriau, kad naujai atvykę lietuvių vyrų uždriba nuo 8 iki 10 dolerių į dieną, o moterų nuo 5 iki 8 dolerių į dieną. Gerus batus gali nusipirkti už 5 dolerius ir kostiumą už 30 dolerių. Sviesto svaras kainuoja 50 centų, cukraus svaras 6 centai ir t.t. Gyvena puikiai, daugelis iš jų jau turi automobilius ir nusipirkę namus. Buvę Lietuvoj profesionalai bei valdininkai sugeba dirbti paprastą darbą ir, išvystę savo mūskulus, yra labai patenkinti. Dėl to, kas tik galite pasinaudoti dabar išleistu įstatymu, lietuviai, vykite į Ameriką, ten mes jūsų laukiame.

Lankiausi Kanadoj pas lietuvius, kur jų radau apie 8,000. Jų ekonominės sąlygos yra kiek blogesnės negu Amerikoje; bet užtektinai geros ir mačiau, kaip jie patys sau statosi namus Montrealyje. Uždarbiai čia kiek mažesni negu Š. Amerikoje, bet deja, ir pats pragyvenimas yra pigesnis. Iš susirašinėjimo gaunama žinių, kad pusėtinai gerai lietuviams sekasi Australijoje, kur jų yra apie 5,000 ir Anglijoje apie 4,000. Argentinoj, Čilėje, Naujojoje Zelandijoje ir kai kur kitur jų yra apie 3,000.

Tokiu būdu iš viso jau yra susiradę sau pastovesnį gyvenimą 43,000 lietuvių. Dar likusių tremtyje yra apie 12,000.

ŠALPOS DARBAS NENUTRŪKSTAMAS

Mes Amerikos lietuviai vieningai su visais Jumis, kokioj tik pasaulio dalyje Jūs esate, glaudžiai veiksime; reikalingiems šalpos ypač ligoniams ir mažiems vaikučiams mes teiksime visokeriopą pagalbą. Mes Amerikos lietuviai gelbėsime netik išsikelti į įvairias svetimas šalis, bet pagelbos ranką ištiesime taip pat Jums laimingai grįžti į savo laisvą tėvynę Lietuvą. Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas turi New Yorke savo namus, kur yra mūsų sandėlis ir įstaiga. Mes esame pasiryžę tęsti šalpos darbą tol, kol lietuvių tauta mūsų paramos bus reikalinga. Mums yra suprantama, kad netik tremtiniams, bet ir komunistų sunaikintai Lietuvai, kai ji atgaus laisvę, mūsų pagalba bus taip pat reikalinga.

Kreipiusi į visus pasaulio lietuvius, kad būtumėte vieningi ir kad tą vieningumą darbas įrodytumėte, užtardami vieni kitus ir būdami duosnūs ypač saviesiems.

DIDYSIS BALFO VAJUS

Dabar vyksta didysis Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos vajus. Visi BALF skyriai pritariančios organizacijos ir pavieniai veikėjai kviečiami į talką sukelti reikalingas sumas. Tūkstančius dar reikia atgabenti į Ameriką, daugelį ligonių, džiovininkų, aklių, kitų invalidų, nedarbingų senelių, našlių su mažais vaikais, bedarbių ir kitų reikia aprūpinti maistu, drabužiais ir kitais daiktais. Parama iš kitų šaltinių jau baigiasi. Amerikos lietuviai yra jų vienintelė viltis. Neatsisakykite padėti jiems!

Su didele širdgėlia turiu pripažinti, kad mano sunki būklė verčia ieškoti pagalbos ne kud kitur, o tik pas savo brangius tautiečius — užjūrio lietuvius. Būdamas palaužtos sveikatos ir sulaukęs paramos per BALF iš užjūrio brolių, siunčiu savo nuoširdžią padėką už taip didelę ir gausią paramą maistu ir rūbais. Gautas maistas yra mano sveikatai tikri vaistai. Pasilikiu giliai dėkingas, jausdamas savo širdyje Jūsų nepamirštamą nuoširdumą.

Juozas Vyšniauskas, TBC ligonis.

76 METAI...

Marija Vilkauskaitė

...Norėčiau padėkoti savo tautiečiams - geradariams Amerikos lietuviams, kurie mane per BALF Munchene susėpė maistu ir rūbais. Man labai džiugu, kad mūsų lietuviai Amerikoje mus nelaimingus sergančius nepamiršta ir laiks nuo laiko šelpia. Jau 3 metai kaip esu sanatorijoje, bet pasveikti nepavyksta, nes trūksta vaistų, o jie čia brangūs. Dar kartą širdingai dėkoti ačiū už brangias dovanas.

Ona Jasinskienė, TBC ligonė.

• "Prapuolė" tremtinys. — Vienas amerikietis, norėdamas nelaimingam dipukui Vokietijoje padaryti gero, jo prašomas sudarė jam darbo ir buto garantijas. Būdamas ramus, kad savo tautiečiui padarė gerą patarnavimą ramiai laukė jo atvykstant. Šiomis dienomis amerikietis mums rašo: "Niekas negirdėt apie mano dipuką. Kas jam galėjo atsitikti? Gal susirgo, gal rusai pagrobė, gal kas paviliojo... kur jis prapuolė?" Tuo tarpu tas dipukas jau lygiai metai laiko, kai ramiai gyvena AMERIKOJE ir savo geradariui net nė žodžio neparasė. Labai gaila, nes tokie atsitikimai apsunkena kitiems tremtiniams gauti garantijas. Juk anapus vandėnyno dar daug yra lietuvių, kurie labai norėtų atvykti į Ameriką. Nepasigailėkite bent laiškuo geram amerikiečiui.

Tauta negali būti nuosavybė arba daiktas kitos tautos nenustodama egzistuoti; ji ne nutautinama, bet išnaikinama.

M. Julien

Veronika Mackevičienė

Aš nežinau kaip Jums mie Amerikos lietuviai galiu i reikšti savo dėkingumą, ne tik dėka Jūsų mes gauname paramą per BALF. Mano maras yra padėkoti už dovaną kurios man suteikė daug džiaugsmo. Už Jūsų rūpesti gumą ir dėmesį atkreiptą mane ligonį esu labai dėkinga. Dar kartą tariu visien Amerikos aukotojams lietuvišką ačiū.

O. Gruzdienė, TBC ligonė

77 METAI...

Marija Vidrienė

gesnes vietas su žemiausiu atlyginimu, drabužių ir apav negali nusipirkti ir iš gamtos algos negali pragyventi arba pusalkaniai gyvena BALF-o siuntiniai su surinktais iš amerikiečių rūbais, apavu ir maisto produktais yra labai laukiami. Be kitų pavargėlių lietuvių Prancūzijoje dar yra invalidų, paleistų ir svetimšalių legijonų. Jų padėtis labai skurdi, nes iš prancūzų valdžios tegaua 8 dolerius į mėnesį. Šie mūsų tautiečiai tik sunkių aplinkybių verčiami turėjo stoti į svetimšalių legijonus. BALF-o Pirmininkas įteiks atatinkamus raštus prancūzų vyriausybei ir Marshalo Plano Įstaigai į būklės pagerinimo reikalą. Tokių paleistų iš legijonų yra 20 asmenų.

CARE DIVIDENTAI

1950 m. gegužės mėn. gauta lietuviams tremtiniams Vokietijoje: Amerikos Zonoje \$520.75; Anglų Zonoje: 1.265.75; Prancūzų Zonoj: 1.317.00 lietuviams Austrijoj: 2.344.00 Italijoje; 876.00; Anglijoje: 226.25. Viso: \$6,549.75 sumas.

JIE DAR REIKALINGI MŪSŲ PAGALBOS

100 METŲ...

70 METU...

Juzė Marcinkevičienė

Kotrina Karpavičiūtė

LANKOMI BALF SKYRIAI

Gen. Jonas Černius balandžio - gegužės mėn. aplankė BALF skyrius Chicagos mieste ir apylinkėse. Iš viso jis buvo nuvykęs į 21 vietą, padėjo keletą skyrių atgaivinti, talkininkavo įsteigiant naują skyrių Kewanee, Ill. Visur jis rado pritarimą. Prie BALF organizacijos prisirašė 400 naujų narių.

Šia proga norime padėkoti visiems skyriams ir aukotojams už parėmimą mūsų ligonių ir paliegių, likusių Vokietijos stovyklose, o taip pat už finansavimą atvykstančių Michigan valstybę lietuvių

ūkininkų. Mės tikime, kad toji parama bus vykdoma ir toliau, kol bus vargstančių lietuvių.

■ Pasitarimas su Lietuvių Šalpos Centro Komitetu Prancūzijoje. Buvo paliesta lietuvių darbininkų sunki būklė. Atlyginimas už darbą labai mažas. Daugelis darbininkų teuzdirba 28 dolerius į mėnesį, tuo tarpu kainos aukštesnės negu Amerikoje, pav. sviesto svaras kainuoja apie \$1.00, apavas apie \$8.00 ir tai mentikos kokybės. Drabužiai dvigubai brangiau negu Amerikoje. Todėl lietuviai, gaudami blo-

Angliškai - Lietuviškas ŽODYNAS

English - Lithuanian Dictionary. Patogaus formato (6x4), kietais audeklo apdarais, 400 pusl.

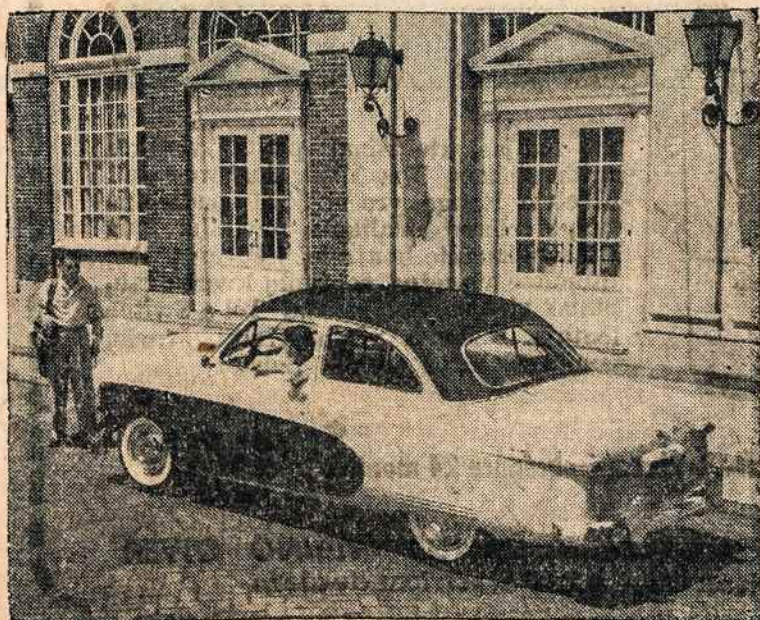
Kiekvienam yra būtina reikalingas kaip geras kalbos mokytojas ir patarėjas. Jūs galite jį gauti papiginta kaina tik už \$3.00.

DARBININKAS
366 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Šiuo siunčiu \$3.00 ir prašau prisiųsti man žodyną.

..... pavardė

..... adresas

Fordas yra išleides naują modelį dviejų spalvų sport sedan. Tai "Crestliner", kuris yra naujas automobilių rinkoje. Jis turi "Life-guard" body, labai gražiai atrodo.

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUOSE

Lietuvių diena Pensylvanijoje

Ivykęs Lietuvių Dienos susirinkimas St. Clair miestelyje, vadovaujant kun. P. Laumakiui, išrinko L. D. valdybą: Pirm. — kun. P. Česna, Šv. Juozapo par. klebonas, Mahanoy City; Rašt. — kun. P. Laumakis — Šv. Kazimiero par. klebonas St. Clair; Ižd. — kun. K. Rakauskas, Šv. Juozapo par. vikaras Mahanoy City; kapelionas — kun. Dr. Kl. Batutis, Šv. Petro ir Povilo par. klebonas, Tamaqua; spaudos komisija — kun. J. Neverauskas, Šv.

Jurgio par. vikaras Shenandoah. Lietuvių Dienos valdyba praneša, kad 36-toji Pensylvanijos Lietuvių Diena bus Lakewood Parke, antradienį, rugp. 15 d. Kalbėtojai pamarigins Lietuvių Dienos programą. Valdyba taip pat paskelbia, jog šiemet visas L. D. pelnas bus skiriamas į tris dalis: šv. Kazimiero Sese-rims, Newton, Pa.; Šv. Pranciškaus Sese-rims, Pittsburgh; ir Jėzaus Nukryžiuotojo Sese-rims Elmhurst, Pa.

Stoughtono žinios

Antra jaunuolių mirtis
Š.m. balandžio mėn. Stoughtonas liūdėjo 2 užmuštų, 2 sunkiai ir vieno lengvai su-sižeidusio jaunuolio. Visi jie nelaimė sutiko auto katastrofoje. Š. m. liepos 7 d. tokia

pat nelaimė pasikartojė: jaunuolis Robert Clark, 21 metų, žuvo, o 2 sunkiai sužeisti. Pirmoji nelaimė, sako įvykusi dėlto, kad per klaidą buvo įpilta ne to "skystimo" ir ne į tą motorą, kur reikia. Galimas daiktas, kad ir antrą kartą panašiai atsitiko. Ir kiek dar atsitinka plačioje Amerikoje. Priežastčių esti visokių, bet viena iš pagrindinių yra ir ta, kad tėvai dažnai vaikus moko klausyti ne tiek Dievo, o kiek "stailiaus". Mat, "čia ne krajus"...

● **Br. Budginas** sutiko būti Chicagos BALF'o vajeaus ir Tag - Day vadovu. Vajeaus reikalų vedėju pakviestas kun. F. Gurekas.

● **Lilian Miskevičiūtė**, 17 m. dainininkė, mokysis dainuoti Indiana universitete Onos Kaskas klasėje.

● **Tėvas K. Žalalis**, OFM, atideda savo numatytą kelionę studijų reikalais į Italiją. Dabar gyvens Greene tėvų pranciškonų vienuolyne.

● **Vadovybės kursai** Lietuvos vyčiams įvyks prieš pat vyčių seimą, rugsėjo 5 ir 6 d. Šv. Seimos viloje, Orland Parke, Ill. Kursams vesti kviečiami prof. K. Pakštas, prof. dr. Padalskis, prel. Br. Urba ir kiti žymūs asmenys bei vyčių dvasios vadai.

● **J. Matulaitienė** atvyko iš tremties ir apsisstojo pas Bendorius Brooklyne. Tremtyje pasižymėjo, kaip tautinių šokių mokytoja ir vedė gimnaziose mergaičių kūno kultūros pamokas.

Yra ir lietuvių...

Š. m. liepos mėn. 8 d. John Walter Rosakoscus apsiavedė su Harriet Smith. Malonu sveikinti jauną šeimą, bet ir kiek graudu, kad ne pilnai lietuviška, lyg čia lietuvių trūktų. Kai apie tai užsimeni, dažnai atsako: čia Amerika. Tikrai, čia graži ir smagi Amerika, bet joje gyvena ir lietuvių tauta, kuri savo žemėje net per 120 metų carinėj okupacijoj nepasidavė palaužama, nes vengė mišrių vedybų. O nūnai bolševikai prievarta lietuvės vedina su rusais. Jie žino, ką daro. Tokiu būdu tauta greičiausia išnyksta. Ar laisvam krašte mes turime eiti tuo pačiu išnykimo keliu?

Ne vien aprėdas svarbu
Š. m. liepos 8 d. Margarita Milkovaitytė priėmė pirmąją Šv. Komuniją. Ruošėsi dar vienas lietuviukas, bet dėl materialinių aplinkybių buvo atidėta kitiems metams. Čia taip pat nelinksma, kai žmonės mano, jog Kristus ateina tik pas gražiai aprėdytus ir ir apdovanotus vaikus. Anais laikais Jis neturtėliams skelbė Evangeliją. Kristus nepasikeitė nei dabar, tik žmonės praturtė pasikeičia. Kristų dažnai pamiršta, kol kokia nelaimė užėina. Ar ne geriau prisiminti: "Leiskite mažutėliams pas mane ateiti".

Krikštynos
Taip pat š.m. liepos mėn. 8 d. pakrikštyta Nijolė - Julija, duktė Vyt. Paškevičiaus ir Onos - Mortos Enzenyčės, gvy. 256v Canton St. M.I.K.

Metinis vargonininkų seimas

Chicago, Ill.
Šv. m. rugpjūčio 23 d., Chicagoje Šv. Jurgio parapijos salėje (So. Lithuanica Ave. ir 33rd St.) šaukiamas vargonininkų seimas. Seimas prasidės 10 val. ryto šv. Mišiomis vėliau bus sesijos. Centro valdyba pageidauja, kad vietiniai ir naujai atvykę vargonininkai kuo skatlingiau dalyvautų šiame seime, inė-

MARIANAPOLIO ŽINIOS

Liepos 4-to pikniko padėka

Tėvai Marijonai nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie aplankė jų milžinišką pikniką — Lietuvių Dieną — Liepos 4, Marianapolyje, Thompson, Ct.

Ypatinga padėka priklauso įvairių kolonijavų klebonams, darbininkams ir biznieriams, kurie prisidėjo prie šio pikniko pasisekimo.

Dėkojame SO. BOSTONUI: Vl. ir J. Brazauskams, kurie suorganizavo šios kolonijos darbininkus ir net penkis busus šiam išvažiavimui; taipgi, darbininkams (ėms): O. Jerušaitienei, P. Kasmauskienei, B. Znotinienei, Gaidai, O. Vaičiūtienei, M. Tamulaitienei, p.p. J. Bernatoniams, F. Pažasiui, V. Markvėnui, Brazauskams ir E. Sandai.

Aukotojams: O. Vaičiūli-tienei, A. Gaputienei, A. Plekavičienei, O. Diksienei, P. Bikauskienei, D. Barauskienei, Z. Šiškubienei, A. Majauskaitei, B. Grodieni, P. Valeckienei, V. Baltrušūnienei, S. Šmigelskienei, K. Kazlauskienei, G. Martinkienei, M. Tamulaitienei, O. Vengrienei. **Biznieriams** — Vl. Jakš-tui, Vl. Marcinkui, Alice's Bakery, J. Arlauskui, V. Balukoniui, S. Griganavičiui ir K. Šidlauskui. Taipgi A. Knei-žiui, Lietuvių Radio Valandos programai, Lithuanian Melody Hour ir kitiems.

Dėkojame WORCESTERIUI:

Darbininkėms: O. Ridickienei, O. Stolononiui, B. Repšui, O. Landžiui, A. Paruliui, M. Pikteliui, P. Lukšui, V. Sinauskui, P. Blavackui, M. Burokui, M. Geraičiui, A. Volungevičiui, A. Zurinskui, V. Gražuliui, J. Sakaičiui, E. Gvazdauskiūtei, T. Kaspariūtei, J. Lukašavičiui, P. Sauriščiui ir Ridickui.

Aukotojams: Jurgelioniui, p. Vaškienai, p. Maleskienei, p. Valakenienei, p. Bridekienei, J. Kundrotui, A. Dvareckui, p. Struckui ir kitiems biznieriams.

Dėkojame WATERBURIUI:

Darbininkams: E. Smolskiui, K. Dapšiui, M. Stankevičiui, N. Meškūnienei, M. Karinauskui, P. Jokubauskui, O. Smotui, S. Sapranui, F. Petrosky, S. Zetany, ir Markevičių šeimai.

Taipgi dėkojame visiems aukotojams ir biznieriams, kurie prisidėjo prie pikniko rengimo.

Dėkojame HARTFORDUI:

Darbininkams: M. Kripams, A. Kedienei, J. Becker, W. Kadis, F. Kadis, C. Casman, Vaičiukevičiui, Baranauskui, J. Lazzari, M. Pateckiui, R. Krikščiokaičiui, P. Kasmarienei.

Aukotojams: E. Kolendai, Kemsel, B. Raschefskey, Mažeikai, W. Kadis, A. Gečiui, Jasinskui, Navickui, Daltuvai, Labesky, Gudelevičiui, Betz, J. Banevičiui, Madėskai, Kem-

sel, Yagmin, Pateckiui, J. Becker, B. Minkui ir kitiems. Dar dėkojame už pagalbą — Kendratavičių šeimai iš Thompson, Conn.; Radiškevičių šeimai iš Bristol, Conn.; J. Romenchui, J. Baliūnui, ir A. Skrodeniui iš Brooklyn, N. Y.; E. Belkoniūtei iš Providence, R. I. ir Nadzeikiūtei; Eidintams iš Pomfret, Conn.; LaRose iš Putnam, Conn.

Dovanas gavo: ABC Washing Machine 6097 — Mr. Paul Guy Blain — No. Grosvenordale, Conn.; Westinghouse Tank Vacuum Cleaner 12477 — Miss Rose Kashuba, 143 N. Orchard St., Wallingford, Conn.; Men's two-suiter bag 23678 — Miss Irene Laterza, 812 Western Ave., Lynn, Mass.; Lounging chair 16316 — Mrs. Constance Czechowski R.F.D. 1, Putnam, Conn.; Waffle Iron 17419 — Miss Ann Budreski, 704 N. Main St., Brockton, Mass.; Floor Lamp 17785 — Mr. Alphonse Roy R.F.D. 1, Putnam, Ct.; \$10.00n 12531 — Mr. Johh Bensavage, Litchfield Road, Watertown, Conn.; \$5.00 — Mr. Albin Yankauskas 8 Sheridan St., Worcester, Mass. Door Prize — to be claimed by 004740, 004724.

Kiekviena pušis, savo šilui ošia. Lietuvių patarlė. Kam tėvai yra šventas daiktas, tam ir tėvų žemė yra šventa. A. Maceina.

Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų padėkos žodis

Kartu su Katalikų Bažnyčios jubiliejum Jėzaus Nukryžiuoto Seserų Kongregacija švenčia savo pirmąjį jubiliejų — savo šventuosius metus. Šiuose mūsų kongregacijos jubiliejiniuose metuose seserys kreipėsi į lietuvių visuomenę prašydamos birželio 18 d. visus atvykti į kongregacijos jubiliejinę šventę, kad kongregacijos padėka Dievui už Jo gausias malones būtų didesnė ir iškilmingesnė, kad mūsų džiaugsmas būtų pilnesnis. Seselių prašymas nebuvo balsu tyruose. Į jubiliejines iškilmes suvažiavusieji svečiai netilpo į naujai įrengtą salę. Suvažiavo jie iš artimesnių ir tolimesnių kolonijų, buvo jų net ir iš Pensilvanijos.

Dėkingumo pilnos seserų širdys siunčia visiems savo prieteliams gilios padėkos žodį. Ypač nuoširdi mūsų padėka priklauso didžiai gerbiamiems dvasiškiams: kun. Pr. Jurui, kun. F. Daumantui, kun. prof. St. Ylai ir subdiakonui Ed. Svioklai už iškilmingas pamaldas; kun. M. Vasiui už gražų pamokslą. Mūsų ausyse tebeskambas artisto p. Ipolito Nauragio balsas ilgai atlieps mūsų širdžių dėkingumo atbalsiu. Dėkingos esame gražiam Brocktono Šv. Roko parapijos chorui, So. Bostono ir Cambridge jaunoms meninėms pajėgoms, kun. Pr. Strakauskui ir S. Sužiedėliui už paskaitas. Nuo-

širdžiai dėkojame mus sveikinusiems prel. K. Urbonavičiui, kun. Prof. St. Ylai, kun. kleb. F. Daumantui, p. Baltrušaitienei ir visiems kitiems, kurie negalėdami pas mus atvykti, sveikino mus raštu. Dievas nepašykstėjo mums ir prietelių, kurie savo nuoširdžia pinigiska auka parėmė netik mus, bet ir lietuvių senelius ir visą mūsų lietuvišką visuomeninį darbą. Tais prieteliais yra So. Bostono mūsų vienuolyno rėmėjų skyrius, atvežęs mums — \$1130.00; didis mūsų prietelis kun. M. Daumantas, prižadėjęs mums \$1000.00; Brocktono rėmėjų skyrius — \$115.; Lawrence rėmėjų skyrius — \$111.85; kiti mūsų didi bičiuliai: Kun. A. Virmauskis ir Kun. K. Vasys po \$100.00; Kun. Norkūnas \$50.00; Kun. Inčiūra \$25.00; Kun. Vembrė \$25.00; prel. Kelmelis \$25.00; kun. J. Vaitekūnas \$25.00; Kun. P. Strakauskas \$25.00; o Kun. Pr. Juras tai yra paaukojęs nebe vieną tūkstantį dolerių grynų pinigų. O kiek darbo ir rūpesčio pridėjo, tai tik Dievas tegali apskaitliuoti. Tiems visiems mūsų Tėvams ir visiems prieteliams siunčiame mūsų gilią padėką, o Dievui maldas, kad savo laiku atsaikėtų visiems šimteriopai su dievišku kaupiu.

Jėzaus Nukryžiuoto Seserų Kongregacijos vardu
MOTINA LIGORIJA.

MIRĖ NAUJAKURIS STASYS SELĖNAS
Š. m. liepos 5 d. Seaview Hospital, Staten Island, N.Y., po ilgos ir sunkios ligos mirė buvęs laikraštinkas Stasys Selėnas, atvykęs į Ameriką 1948 m. lapkričio mėn. Velionis buvo pašarvotas pas lietuvių laidotuvininką Juozą Garšvą, 233 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Po pamaldų Aušros Vartų bažnyčioje New Yorke, palaidotas St. Charles kapinėse, Farmingdale, L. I., liepos 8 d.

BALF Centras, kuris rūpinosi a. a. St. Selėno laidotuviomis, nuoširdžiai dėkoja Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. Gurinskui už atlaikytas pamaldas bažnyčioje ir kapinėse, laidotuvininkui J. Garšvai, kuris gražiai palaikė velionį tik už faktinai išlaidas. Velionį į kapus palydėjo BALF pareigūnai, draugų būrelis ir keletas lietuvių veikėjų.

● **J. Kuprionis**, miškininkas, gyvena ir dirba Lansing, Mich. kur jis tvarko kolegijos dekoratyvinį medelyną.

● **Pikietavo** rusams parsišė vėlių lietuvių pikniką, kuris įvyko liepos 2 d. Clinton Parke, Maspeth, N. Y. Daugelis iš pikietininkų sužinojo, kokie ir pauščiai ten piknikauja, grįžo atgal. Brooklyno lietuvių spauda sako, kad tas piknikas kitais laikais sutraukdavęs apie 4,000 dalyvių, o šį kartą tik apie 300-400.

● **Lietuvos vyčių diena** liepos 4 d. Chicagoje guo geriausiai pavyko. Sutraukė daug jaunimo iš Chicagos kolonijos ir jos apylinkių. Didelį publikos nuošimtį sudarė atvykę lietuviai iš tremties.

WE CARRY A COMPLETE LINE OF FARM NEEDS

Farmall Tractors
McCormick - Deering Farm Machines
International Trucks, Parts & Service
Refrigerators & Home Freezers
Good Used Trucks and Used Farm Machinery

MCCARTHY EQUIPMENT COMPANY

1740 MAIN ST., BROCKTON, MASS.
Tels. 6385 — 8-0771

BROTHERHOOD OIL CO.

Pečiams ir šildymui aliejus.
Urmu ir Retail
Mes įdedame apšildymui sistemą
"Metered Service"

574 No. Montello St., Brockton, Mass.
Tel. 6140

CADILLAC PONTIAC

WM. H. BASSETT CO.

1782 Main St. 33 Main St.
BROCKTON, MASS. BRIDGEWATER, MASS.

TAUPLYK skalbiant baltinius

su automatišku "Weigh-to-Save"

Laundromat by

Westinghouse

Naujas Westinghouse Laundromatas su ypatinga "Pasverk-Taupyk" durų svarstykle ir Vandens Taupytu ju atima spėliojimą iš skalbimo sutaupo muilą ir vandenį. Tik pasverk baltinius durų svarstyklėse ir nustatytą mašiną ant reikiamo kiekio muilo ir vandens. Jūsų Laundromatas automatiškai baltinius išskalbina, tris kart vėlėja, išpureną iki minkštumo, nusašina ir pats užsidaro.

pay only 10.95 down — balance 24 months **\$269⁹⁵**

DABAR galite pasidžiaugti ŠVARIU, VĖSIU KEPIMU

Su tuo pigios kainos

UNIVERSAL ELECTRIC RANGE

Tai naujas, stebėtinai pigus, visiškai automatiškas. The 1950 Universal Electric Range yra drūčiai padirbtas su porceliano emaliuotu paviršiu. Turi laiko ir karščio kontrolę, vienvamzdžius taupumo vienetus, septynių kvortų taupumo virėją, visi ženkliai Tel-a-Switch lentoje. Džiaukis vėsiu, greitai, švari, taupiu elektros virimu dabar!

\$10.95 down — balance 24 months **\$209⁹⁵**

ASK ABOUT GENEROUS NEW RANGE WIRING OFFER
At Boston Edison Shops and electricai dealers

BOSTON **EDISON** COMPANY

LIETUVIŲ MELODIJOS VALANDOS MILŽINIŠKAS PIKNIKAS

SEKMADIENI, LIEPOS 23 d. 1950

BROCKTON FAIR GROUNDS

BROCKTON, MASS.

AL STEVENS RADIO ORCHESTRA

ŠACHMATAI

— veda K. Merkis —

□ **JAV Open Pirmenybės** šiais metais pasiekė rekordinio dalyvių skaičiaus, būtent — 120, (pernai 77) ir jų stipraus pajėgumo, nes dalyvauja žymiausias JAV ir Kanados pajėgos: Herman Steiner, JAV meisteris, Larry Evans, N. Y. čempionas, Arthur Bisguier, laimėtojas Southese turnyro „Anglijoje“, W. Shipman, A. Pinkus, G. Kramer, Santasiere, Donovan (visi JAV rinktinės dalyviai), M. Fox, Kanados meisteris, 1948 ir 1949 JAV p-bių nugalėtojai: W. Adams, Mass. ir Sandrin, Ill., ir apie 40 „kity“ „States & Cities“ meisterių. Pirmenybės bus 12 ratų, šveicarų sistema. Dalyviai poruojami su vienodai turinčiais taškų. Po 12 dienų paaiškės ir pirmenybių nugalėtojai.

Povilo Tautvaišos pradžia gera. Jis pirmame rate sužaidė lygiom su Stolenberg, Ohio, o antram ir trečiam — laimėjo prieš Fleat, Ohio ir J. Sullivan, Knoxville, Tenn. Taigi, mūsų meisteris turi 2½ taškų (iš 3).

Larry Evans vyrauja pirmenybėse turėdamas 3 taškus (iš 3). Po 3 taškus turi dar: J. Donovan, W. Shipman, H. Steiner, H. Berliner (įveikė Kramer), E. Nash, Stenmeyer, H. Hesse (nugalėjo bostonietį H. Daly). Toliau seka grupė su 2½ taškų: A. Pinkus, A. Santasiere, H. Ridout, M. Fox, A. Sandrin, J. Keefe, Paul Poshel, G. Miller, A. Fink, J. Payne ir Bostono meisteris Povilas Tautvaiša.

100 dalyvių žemiau Tautvaišos, nes po 3 ir 2½ taškų turi tik apie 20 dalyvių iš 120 visų pirmenybių žaidėjų. Su tokia Tautvaišos pradžia galima pasidžiaugti. Norėtusi, kad ir tolesnės kovos duotų jam taškų. Sekantis Tautvaišos oponentas, greičiausia, bus M. Fox, kuriam Tautvaiša ir šiaip skolingas tašką už pralaimėjimą per Montreal — Boston rungtynes Vermont valstybėje.

Detroit mūsų meisteris rado gerą viešnagę Povilo Moilo šeimoje. Aną sekmadienį Tautvaiša praleido su Moliais vasarvietėje prie Michigan ežero.

Pirmenybių nefikštumai atsirado su pirma rungtynių diena. Miss Lucille Kellner iš

Detroito įtikinančiai nugalėjo Mr. V. E. Vandenburg. Herman Steiner pasivėlino su traukiniu iš Los Angeles ir rado šachmatų laikrodį prie jo lentos, rodantį pusantros valandos, o oponento dar nepradėtą. JAV meisteris ryžtas stoti į kovą, turėdamas per likusį pusvalandį padaryti 40 ėjimų, ir laimi tašką po 25 ėjimų!

Kitą dieną A. Bisgnier pralošia tašką mažai žinomam Spitsley! Harlow Daly įveikia savo priešininką per 12 ėjimų!

□ **JAV - KANADOS** rungtynės, įvykusios pr. mėnesį, plačiai aprašytos paskutinėje Chess Life laidoje. Žaista buvo 9 miestuose. Pasekmė (ištaisyta) 132-83 JAV naudai. Atžymėta, kad prie Niagaros krioklio rungėsi Lietuvos meisteris Povilas Vaitonis (jis įveikė Buffalo meisterį R. Black), lietuvis A. Nasvytis, Cleveland (lygiom su N. Glassberg, Toronto).

□ **Ontario komandoje 10%** lietuvių. Prie Niagaros krioklio Kanados komandoje buvo 11 lietuvių (iš 94) 2 lentoj P. Vaitonis — 1 tšk., 6. Rimas — 0, 8. Stepaitis — ½, 19. Paškauskas — 0, 23. Baipšys — ½, 24. Simanavičius — 1, 28. Mickūnas — 0, 30. Paltarokas — 1, 35. Sirutis — 0, 58. Gumblevičius — 0, 84. Danta — 1.

Ten pat įvyko moterų rungtynės JAV - Kanada. Pasekmė 3-2 JAV naudai. Kanadai tašką pelnyjo 4 lentoj lošusi lietuvė Aldona Baipšienė, Hamilton, įveikusi Mrs. E. Duwe, Cleveland.

□ **Kas parėmė Tautvaišos kelionę į Detroito pirmenybes.** LRKSA 94 kuopa \$15. Kultūros Rėmėjų ratelis \$10. Dr. Kapochy, K. Škėma, J. Starinskas, V. Vaitiekaitytė, prof. J. Končius, V. Končius, K. Zaganėvičius po \$5., kun. Virmauskis, A. Peldžius, V. Vakauza, S. Jakutis, Merkis, V. Kubilius, P. Shimon po \$2., J. Petchell, Third St. Cafe, A. Casper, Lėkas, L. Končius, V. Bajerčius, J. Kumpa, K. Daugirdas, A. Latvėnas, A. Strockis, N. N. po \$1., K. Šeštokas 50c. Be to \$10 čekį atsiuntė Joe Bachunas, Michigan. Viso surinkta \$95.50. Visiems aciu už paramą.

BALF Apyskaita 1950 m. birželio mėn.

PAJAMOS: balansas 1950 m. birželio 1 d. \$11,918.85; balansas gerybėmis \$17,257.38. Gėrybėmis gauta 9,616.71. Iš viso: \$38,792.94.

ISMOKĖJIMAI: tiesioginei šalpai — \$12,972.30; imigracijai ir įkurdinimui — \$556.15; sandėlio išlaidos — \$292.75; administracijos išlaidos — \$1,282.62.

Viso išmokėjimų 1950 m. birželio mėn. \$15,103.82; gerybių atrankos ir įpakavimo medž. \$3,915.63. Viso — \$19,019.45.

Balansas grynaus pinigais — \$10,773.49. Gerybėmis — \$9,000.00. Viso: \$19,773.49.

A. S. Trečiokas,

BALF išdininkas.

1950 m. liepos 10 d.

NAMŲ SAVININKAMS

Mes namus taisome, pentiname iš lauko ir vidaus; taisome stogus, gatarus ir kaminius. Nesvarbu kaip toli ir kaip didelis ar mažas darbas. Reikale parašykite atvyrūtę arba telefonukite: John Petrus, 131 Pond St., Randolph, Mass. Tel. RA 6-1177-J. So. Bostono ofisas, 409 Broadway, room 4 nuo 5-7 vakarais.

PARSIDUODA labai žema kaina kaminis namas 5 šeimų ir maisto krautuvė tinkama bile kokiām bizniui. Taipgi yra ir garadžius. Vieta gražioje vietoje prie pat byčių-maudyklų. Tirštai apgyventa ir daro didelį biznį. Dėlei senatvės parsiduoda antra krautuvė, geras biznis ir geroje vietoje. Dėl informacijų kreipkitės šiuo adresu: 303 E St., So. Boston, Mass. tik pusė bloko nuo „Darbininko“ namo. Galima sužinoti apie šiuos pirkinius bile kada. Gali pirkti ir nepatyręs biznyje. Mes padėsime. PAUL MIŠKINIS. (10-14)

PARSIDUODA 10 kambarių 32 G St., So. Bostone atskiras namas. 6 kambariai gražiai baldais įrengti, karšto vandens sistema aliejum šildomas. Taipgi yra karštas vanduo. Atiduosiu už geriausį pasiūlymą virš \$7400. Telefonukite savininkui, SO 8-0682. (11-14)

DAKTARAI

Tel. AV 2-4026
J. Repshis, M.D.
Lietuvis Gydytojas
495 Columbia Road
arti Uphams Corner
Dorchester, Mass.
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. SOuth Boston 8-0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
TEL. PA-7-1233-W

SO 8-4476
Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS
515 E. Broadway
South Boston, Mass.
Ofiso Valandos išskyrus Trečiadieniais ir Penktadieniais
Vakarais Nuo 7 iki 9-tai šeštadieniais nuo 2 iki 8-tai.

Albert R. Barker
Pirmiau — Pope Optical Co.
Kada jums reikalingi akiniai leiskite mums išgaminuoti akis ir pritalkinti akinius.
Mes padarome dirbtinas akis.
Room 206
Tel. 6-1944
207 PARK BUILDING
Worcester, Mass.
275 Main St., Webster, Mass.

Lincoln Mercury
Tel. 8-1340
Pirm Pirkiant Kara,
Atsilankyk Pas Mus.
Atidaryta Vakaraus.
MAHONEY & FAY, INC.
119 Belmont St.,
Brockton, Mass.

BEGALINĖ ŠAKNIS
Begalinė šaknis (Musk Roots) auga ir Lietuvoje, ir ten ją vadina begaline, nes niekas nėra suradęs jos galo. Prieš 200 metų Lietuviai gydydavosi Begaline šaknimi nuo aziatiškos choleros, nuo visokių karščiavimų drugiu, nuo vidurių uždegimų ir atluosavimui surakintų ir neveiklių sanarių. Begalinė gera nuo visokių nervų ligų, nuo geltigės, nuo isterijų; kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paraliziaus. Pasidaryk begalinės arbatos ir gerk. Prisiūnčiam į jūsu namus. Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00 dvi uncijos.
ALEXANDER'S
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

PIGIAI PARDUODAMA
įvairaus antrarankio medžio. Pasirinkimas didelis. Galite statyti stubukę ar garadžių. Taipgi parduodu pigiai vaną. Atsišaukite: Thomas Jakavonis 194 Athens St., So. Boston, Mass.

Pristatome Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniko pristatome, vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS, Savininkas
220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai
LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.
Pirminkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. SOuth Boston 8-1298.
Vice-Pirminkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Stela Overkidenė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — B. Čiūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
Izdininkė — Ona Sauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass.
Tvarkdarė — M. Matejoškienė, 865 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 v. vakara. Parąpjos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.
SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA
Pirmininkas — Viktoras Medonis, 21 Sanger St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. — Vincas Stakutis, 684 Sixth St., So. Boston, Mass.
Protokolų Rašt. — Kazys Rusteika, 206 L St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų. Parąpjos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

GRABORIAI
S. Barasevičius ir Sūnus
Funeral Home
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Sermenims Dykal
Tel. SOuth Boston 8-2590
Avenue 2-2484

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Sermenims Dykal
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

YAKAVONIS
Funeral Home
741 No. Main St.
Brockton, Mass.
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Sermenims Dykal
Tel. Brockton 8-1580

WAITT
FUNERAL HOME
30 Emerson Ave.
Brockton, Mass.
Edward J. Waitt
(Waitekūnas)
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Sermenims Dykal
Tel. Brockton 3368

WAITKUS
Funeral Home
197 Webster Ave.,
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
(Notary Public)
Patarnavimas dieną ir naktį.
Nauja moderniška koplyčia Sermenims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiamaisiais kainomis.
Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434.

ZALETSKAS
Funeral Home
564 East Broadway
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia Sermenims dykal.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

PRALEISKITE ATOSTOGAS BALTUOSE KALNUOSE
Kviečiame draugus ir pažįstamus atvažiuoti pas mus į kalnuotą New Hampshire valstiją praleisti savo atostogas, ir palaipinti po Baltuosius kalnus.
KELRODIS nuo Bostono reikia imti Route #3 ir važiuoti iki Thornton, N. H. kur privažiuosite **RED TOP Camps**, kur galėsite ramiai pailsėti.
Visus kviečiame
Albinas ir Ona Nevierai.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVŲ DARBININKŲ

Vasarinės atostogų mokyklos veikla

praeitą savaitę smarkiai įsisiūbavo. Vaikučiai dalyvaavo Marijos Vaikelių išvykoje į Nantasket Beach. Grįžę mokyklon, vėl rikiuojasi, tėvelis direktorius juos nufilmuoja. Sekančią dieną atvyko diecezijos krikščioniško mokslo direktorius su gražiomis filmomis ir tikybos pamokų plokštelėmis. Pereitą penktadienį pradėta paveikslų serija, kurie bus rodomi du kartu savaitėje.

Taip, kad vaikučiai nenuobodžiauja. Per lietuvių kalbos pamokas vaikučiai pramoksta arba pasitobulina tėvų kalboje. Visi tėvai yra prašomi leisti savo vaikučius į šią atostogų programą.

Parapijos karnavalas

Parapijos karnavalas prasidės trečiadienį, liepos 19 d., 2 v. p. p., parapijos mokyklos kieme, I ir E. 6th St., ir vyks iki liepos 22 d. Gros graži muzika, bus proga daug ką nusipirkti.

Pageidauja pamokų

Yra keletas lietuvių, kurie norėtų greitai pramokti anglų kalbos. Jie pageidauja lietuvių, kurie juos privačiai pamokytų šio krašto kalbos. Už mokymą jie nori atsilyginti. Sutinkantieji šio darbo imtis, teprašę "Darbininko" administracijai.

Gali mokyti lietuviškai

Taip pat yra lietuvių kalbos žinovų, kurie suteiktų privačiai pamokyti lietuviškai. Jei rastųsi profesionalų, biznierių, studentų ar kitų, norinčių pasimokyti lietuviškai, ar pasigilinti lietuvių kalboje, tesikreipia į "Darbininko" administraciją.

Antanas Masiulis,

66 metų, mirė — prigėrė ežere liepos 15 d. ištikus širdies smūgiui. Paliko žmoną su kuria gyveno, 487 E. 7th St. Laidojamas iš Sv. Petro parapijos bažnyčios, Naujos Kalvarijos kapuose, liepos 19 d., 9 v. r.

Mrs. Iona Spradley ir Mrs. Naomal McPherson, pirmosios našlės su vaikais, atvežtos orlaiviu iš Korejos į Kaliforniją.

Parsivežė žmoną iš Kanados

Inžinierius Jonas Vasys - Vasiliauskas liepos 4 d. iš Montreal, Kanados, parsivežė savo žmoną Birutę, buv. Kauno Universiteto medicinos studenę, su kuria jis susituokė praeitų metų rugsėjo pradžioje, Sv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje, Montrealy. Ponios Vasiliauskienės įvažiavimas tuoj po vestuvių iš Kanados į Jungtines Valstijas buvo įkliuvęs į konsuliarines pinkles, kurios tik po ilgo laiko, didelio vargo ir išlaidų pavyko išnarplioti. Sveikiname Vasiliauskus sukūrusius inteligentiškos šeimos židinį ir apsigyvenusius So. Bostone.

Krikštynos

Liepos 16 d. buvo pakrikštyta Marija Grasilda, dukterė Aleksandro ir Adelės (Zagurskaitės) Valeckų, gyv. 75 G St.

Lietuvių Kalbos prenumeratoriams Dėmėsio!

1. Ligi š. m. liepos 1 d. užsiprenumeravusiems knygos kaina 3.50 dol. Sumokėję mano įgaliotiniams arba man po 2.50 dol. prisiunčia dar po 1 dol. pažymėdami per ką knygą užsiprenumeravo.

2. Užsimokėję dar gyvendami Europoj po 10 DM, prisiunčia man dar po 1.50 dol. nurodydami per ką ten knygą užsiprenumeravo.

Visus prašau pridėti ir dabartinius adresus.

3. Kas neprisiųs papildomo mokesčio ir neprašys pinigų atgal, tiems knyga bus išsiųsta paskutinėj eilėj išpirktinai.

Juozas Audėnas,

General Įgaliotinis, 14 Townsend Street, Boston-Roxbury, Mass. 1950 m. liepos 10 d.

Išnuomojamas kambarys

vedusiai porai ar dviems vyrams. Kreiptis — 80 Harbview street, Dorchester, Mass. Telef. — TA 6417.

Vyras ar moteriškė

gali gauti darbą restorane — virtuvėje. Reikėtų apsigyventi Framingham, Mass.

Vestuvės

Vilimas Lužaitis susituokė su Teresėle Petrusėvičiute, liepos 16 d., Sv. Petro parapijos bažnyčioje.

Adv. Jonas Grigalius,

grįžęs iš LRKSA seimo, įvykusio praeitą savaitę Detroit (Mich.), pirmadienį buvo atėjęs į "Darbininko" redakciją ir papasakojo savo išpūdžių. Seimas buvęs labai gyvas. Priimta daug rezoliucijų. Į vykdomąjį komitetą išrinkti tie patys asmenys. Adv. Jonas Grigalius vėl išrinktas vicepirmininku. Jis yra ir ALT vicepirmininku.

Naujoji Inžin. valdyba

Metiniame inž. ir architektų draugijos susirinkime išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. — Jonas Mikalauskas, izd.—Vytautas Ščenulevičius ir sekr.—Bronius Galinis. Skyriaus adresas: 69 Thomas Pk., So. Boston, Mass.

Kas turėtų atliekamų baldų

prašomas juos atgabenti į pobažnytinę salę arba pranešti klebonijon. Keletas naujakurių yra reikalingi kėdžių, lovų ir kitų rakandų.

Laivai į Bostoną

su tremtiniais iš Vokietijos atplauks į Commonwealth Pier liepos 24 d. — laivas "Gen. Hersey" ir rugpjūčio 9 d. — laivas "Gen. Muir".

DP Komisijos pirmininkas Europon

Walter H. Bieringer, gyv. Chestnut Hill, Mass. valst. DP komisijos pirmininkas, pakviestas IRO generalio direktoriaus J. Donald Kingstley, su kitų valst. pirmininkais vyksta į Europą studijuoti likusių tremtinių padėties ir kaip būtų galima juos išvežti į kitus kraštus.

Walter H. Bieringer yra labai energingas ir pasišventęs labdarybės darbu. Jis labai daug gera yra padaręs nelaimingiems tremtiniais, būdamas Mass. DP komisijos pirmininku. Jis išsirūpinio, kad komisija turėtų nuolatinį sekretorių; bandė gauti komisijai legalizavimą ir fondą, bet kongresas tam nepritarė. Tačiau jam pavyko iš Gubern. Paul A. Dever gauti kiek pinigų raštinės išlaikymui. Jis yra ir labai palankus lietuviams.

Būdamas plačiai žinomas labdarys p. Bieringer sudarė Bostono Komitetą tremtiniais padėti ir daug dirba tremtinių gerovei. Yra trustysas Žydų Filantrofų organizacijos ir Suvienuytų Žydų organizacijos, ir yra Plymouth Rubber bendrovės, Canton, vicepirmininkas. Jis yra baigęs Harvardo Kolegiją.

Mass. valst. DP komisija planuoja sušaukti konferenciją Bostone, Springfielde ir Baldwinville. Komisijos sekretoriu yra Mr. Konrad Bose. Jo raštinė 73 Tremont St., Boston, Mass., Room 208.

ISNUOMUOJAME du nebrangius kambarius dėl pavienio - single vyro. Kambariai yra įrengti pvikiais baldais. Kreipkitės: Mrs. Kalisius, 47 Armandine St., Dorchester, Mass. arba telefonuokite GEneva 6-5621.

Ruošos darbams

reikalingos penkios moterys. Kreiptis šiuo adresu: Regis College for Women, 235 Wellesley Street, Weston 93, Mass. Telef. WA 5-1820.

ALT Bostono skyriaus padėka

ALT Bostono skyriaus valdyba laiko malonia pareiga padėkoti visiems, kurie prisidėjo prie liūdnyų birželio 14-15 sukaktuvių paminėjimo.

Kun. P. Virmauskui ir Tėv. A. Jurgelaičiui, O. P. už pamokslą ir atlaikytas pamaldas už žuvusius dėl Lietuvos laisvės partizanus ir išvežtuosius Sibirą; muzik. J. Kučinskui ir visiems choristams už giedojimą pamaldų metu; operos solistui St. Liepai už išpildymą bažnyčioj Dubois kantatos "Dieve, kodėl mane apleidai"; p. O. Ivaškienės tautinių šokių grupei už dalyvavimą demonstracijoj; toji grupė atkreipė svetimtaučių ir spaudos atstovų dėmesį; prof. Dr. Pr. Padolskiui ir p. K. Bieliniui už pasakytas mitingų prakalbas; estų solistei Ritai Keskulai, operos solistui St. Liepai, latvių vyrų ok-

tetui "Tėvijs" už dainas; p. Amelijai Tataronytei už akompanavimą; p. H. Kačinskui už deklamacijas; komisiškai, kuriai vadovavo adv. J. Grigalius, už apsilankymą Bostono didžiųjų laikraščių redakcijose ir suteikimą žinių apie dabar kentančią Lietuvą; laikraščiams "Darbininkas" ir "Keleivis", taip pat lietuviškųjų radijo valandėlių vedėjams: p. Kneiziui, p. Minkui ir p. Lapėnui už garsinimą be atlyginimo per laikraščių ir radiją apie šiu sukaktuvių paminėjimą.

Be to, dėkojame ir visiems, kitiems, kurie prisidėjo vienioki ar kitoki būdu prie šio paminėjimo, o lietuviškai visuomenei už skaitlingą dalyvavimą ir gausias pinigines aukas.

ALT Bostono skyrius.

NAUJAI ATVYKO

š. m. liepos 17 d. laivu "General Taylor" į New Yorką šie lietuviai tremtiniai:

Augaitis Stasys į Chicago, Illinois.

Bandzevičius, Kazimieras, Ona į Omaha, Nebr.

Banionis, Matas į E. Chicago, Ind.

Barušauskas, Ona, Teresė į Brooklyn, N. Y.

Bludzius, Albinas, Elena, Izabelė, Algis į So. Boston, Mass.

Bugas, Juzė, Gražina į Scranton, Pa.

Burkauskas, Aldona, Vytautas į Stamford, Conn.

Cechanavičius, Juozas, Sofija, Danutė į Chicago, Ill.

Dauksa, Katrina, Petras - Algirdas į New York, N. Y.

Dėdinas, Justinas į Cicero, Illinois.

Domeika, Jonas, Antanina į Chicago, Ill.

Gaidelis, Julius į Windsor, Conn.

Grigaitytė, Arianė į New Rochelle, N. Y.

Grubinskas, Aldona į Chicago, Ill.

Grušauskas, Pranas į Brooklyn, N. Y.

Grigaliūnas, Zigmąs į Linden, N. J.

Jankauskas, Bronius, Ona, Ona - Danutė į Rensselaer, Ind.

Jarusevičius, Juozas, Ona, Irena į Detroit, Mich.

Jocius, Marcelė, Gediminas, Teresė, Birutė į Detroit, Michigan.

Joneikis, Bronislava, Edmunda į Brooklyn, N. Y.

Jokubėnas, Viktoras į Omaha, Nebr.

Kamantauskas, Irenejus į Worcester, Mass.

Kaltūnienė, Stefanija į E. Chicago, Ind.

Kaunas, Magdalena, Juozas į Brooklyn, N. Y.

Kaunas, Petras į Brooklyn, N. Y.

Kirkus, Bronius, Leonida į Worcester, Mass.

Klevys, Jonas į Baltimore, Md.

Kynastas, Albertas, Paulina į Brooklyn, N. Y.

Kyzelis, Gustavas į Philadelphia, Pa.

Mackevičius, Mykolas į Brooklyn, N. Y.

Mašiotas, Justas, Kosta, Milda - Marija, Juras į Chicago, Ill.

Mausevičius, Jurgis į Westville, Ill.

Petrauskas, Vytautas, Stefanija, Leonas į Maspeth, L. I., N. Y.

Petraskienė, Elena į South Boston, Mass.

Poškus, Jadvyga, Izabelė, Joana, Marija į Rochester, N. Y.

Rimbūnas, Julius į Detroit, Mich.

Sidzikauskas, Vaclovas, Regina į Waterbury, Conn.

Simonis, Stasys į Pittsburgh, Pa.

Skladaitis, Angela į Waterbury, Conn.

Švelnys, Pijus, Adolfinas, Jura į Brooklyn, N. Y.

Szudzinski, Bernard į Chicago, Ill.

Tamošaitis, Anicetas į Chicago, Ill.

Urbanavičius, Stasys, Konstantija į Stamford, Conn.

Vaičiūnas, Antanas į Fairlawn, N. J.

Vėprauskas, Jurgis į Minersville, Pa.

Vintartas, Justina, Danutė - Marijona į Chicago, Ill.

Vosylius, Marija į Baltimore, Md.

Zilinskas, Ipolitas, Aleksandra, Andrius, Elena į Omaha, Nebr.

Žutautas, Kazys į Detroit, Mich.

Žurauskas, Jonas, Alina į Philadelphia, Pa.

Chinikoff (Pakarklytė), Stanislaiva į Chicago, Ill.

SV. PRANCIŠKAUS VARPĖLIS

Metai 37 Liepos mėn. Nr. 7

Siame numeryje vysk. V. Brizgys rašo apie esmines moterystės žymes, A. Tyruolis "Džiaugsmas ir mūsų laikai", Pr. Alšėnas "Pasaulis turi grįžti prie Dievo", L. Andriekus "Šv. Tomas Apaštalas" (eil.), B. Zajančauskas, O.F.M. "Kaip Vilniaus pranciškonas išsaugojo didžiulį Lietuvos lobį", kun. L. Gižinskas "Ten, kur gyveno šv. Konradas", J. Pikūnas "Išpūdžiai iš Asyžiaus", J. Švabaitė "Be tėvynės" (eil.). Plati apžvalga katalikų gyvenimo, okupuotos Lietuvos, pasaulio įvykių ir tretininkų veiklos.

Dabarties Pastabos

TEISINGI ŽODŽIAI

▼ Kad "Vilnis" ir "Laisvė" jau seniai "fainasi" karo žiebėjų fronte, seniai visiems ir žinoma. Tik tai kitiems akis dūmami jie tą raudonąją frontą vadina "taikos" vardu. Mat visa, kas tik išeina iš Stalino burnos, jiems saldu, nors ta burna ir spiaudytų Zukovo tankais Korejos fronte.

Bet kai užpluotuosius ten gina JAV, kuriose "Vilnis" ir "Laisvė" taip laisvai jaučiasi, tai pasidaro kaž kaip nepatogu savo lizdą purvinti. Pririekia tada vieną kitą žoduką parašyti ir tokį, kuris rodytų, kad jiems rūpi ir Amerikos interesai. Štai kaip "Vilnis" liepos 11 d. nušneka: "Sulaikymu karo Korejoje dabar būtų pažeistas mūsų užsienio politikos prestižas. Tęsimas karo Korejoje grėsia pavojumi išsiplėtojimo pasaulinio karo. Bet masinis žmonių spaudimas gali priversti karo kurstytojus atsisądėti savo žygių". Vadinasi "Vilnis" tiesiasi į JAV politikos liniją! Jai parūpo ir JAV prestižas ir "žmonių masinis spaudimas".

Visi gerai žino, kad masėmis operuoja tik tai bolševikai, o seniau taip darė naciai. Kitur žmonės yra laisvi, ir kaip gyvuliai į masinius mitingus nevaromi, į kolchozus taip pat nebrukami. Alkanos, apdriskusios, pavergtos žmonių masės yra tik raudonųjų bizūno čaižomos. Tikrai, būtų pasauliui daug pasitarnauta, jei tas "žmonių masinis spaudimas" vieną kartą priverstų "karo kurstytojus atsisądėti savo žygių". Pasaulis jau seniai to laukia — nuo Stalino ir Hitlerio susitarimo laikų. Įdomu tik tai, kokį ragaiši Stalinas numes "Vilnies" redaktorius už tuos teisingus žodžius.

▼ Tą pačią "neištikimą" Kremlui liniją užėmė ir "Laisvė", kuri taip pat plūduriuoja po raudonąsias vilnis. Pakalbėjusi apie legalų ir nelegalų karą (liepos 11 d. numeryje), žinomą, "išmintingojo tėvelio" supratimu, toliau rašo: "Naujo karo kurstytojams lengviausia siautėti tada, kada vidutinis pilietis numoja ranka ir pareiškia, kad jis yra bejėgis ką nors padaryti".

Žodžiai, kaip iš auksinės burnos. Jau seniai pasauliui žinoma, kad yra milijonai bejėgių žmonių, žmonių užguitų ir po bolševikinių padu paspaustų, kurie savo valios neturi ir negali turėti. Raudonieji karo kurstytojai nesiklausė žmonių, kai jie užpuolė Pabaltijo valstybes, pasidalino su Hitleriu Lenkiją, kurstė partizaninius karus Graikijoje, nusiaubė ir nuniokojo Kiniją, dabar įsiveržė į Koreją.

Kremlius niekada nesiklausia jo pavergtų žmonių, ar jie nori toliau budelius turėti ant savo sprando ar ne? Ten nieko nelieka "vidutiniam piliečiui", kaip tik pamoti ranka, ir dar taip, kad niekas nepastebėtų, kad nepamanytų, jog nepritari. Ten visi bejėgiai turi pritari, kad būtų daugiau jėgos sukilimui, sąmyšiui, revoliucijai ir karų kurstytojams. Tuos bejėgius žmones gali išvaduoti iš jų bejėgiškumo ir nelaisvės tik tai "milijonai ir šimtai milijonų žmonių Amerikoje ir visam pasaulyje", tariant "Laisvės" žodžiais. Kol bus pasaulyje milijonai pavergtų ir bejėgių žmonių, tol karų grėsmė vis baugins žmones: ne Korejoje, tai kur nors Balkanuose, ar Irane, ar Indokinijoje, ar toje pat Amerikoje, kur Stalino agentai suka sau gūžtas ir veja gerą bizūną visiems, bejėgiams pasiūti juos į kermonių pas "geriausiąjį tėvelį". S.

Naujos knygos ir žurnalai

VYTIS

Metai 36 Birželio-Liepos mėn. Nr. 6/7.

Padidintas "Vyties" numeris, šį kartą visas žaliai atspausstas ir naujai sutvarkytas, daro malonų išpūdį. Rašoma apie Lietuvos nelaimių dešimtmetį, Steigiamojai Seimo sukaktį, Lietuvos partizanus, genocidą ir artėjantį vyčių seimą Chicagoje. Įvairus ir platus skyrius iš vyčių ir Amerikos lietuvių gyvenimo. Daug aktualių iliustracijų. Redaguoja rašytojas A. Vaičiulaitis ir F. Grendelytė.

ŽMOGUS, KURIS AMŽINAI KELIAVO

Reportažai iš kelionių Lietuvoje. 2 sąsiuvinys. Išleido "Nemunas" Chicagoje. 1950 m. 100 pusl. Kaina 50c.

A. Vilainis - šidlauskas šiame antrame savo reportažų sąsiuvinyje aprašinėja istori-

nes Lietuvos vietas, kur gyvena žymių Lietuvos veikėjų (Vysk. M. Valančiaus, vysk. M. Giedraičio, S. Daukanto, M. Pečkauskaitės, ir religines bei tautines šventoves (Žemaičių Kalvarija, šiluva, Medvėgalis, Kražiai).

Išėjo brošiūra apie bažnyčios būklę Lietuvoje

Paryžius (LAIC) — Liepos 11 d. išėjo naujas leidinys prancūzų kalba: "La situation de l'Eglise Catholique en Lithuanie".

Brošiūroje apžvelgiama katalikų bažnyčios būklė nuo 1940 m.

Nemuno Ilgesys.

poezija. Parašė J. Aistis. Išleido Lietuvos Pranciškonai. 78 pusl. Kaina \$1.00.

Melskimės lietuviškai!

- Didysis Ramybės Šaltinis. Surinko ir išleido Kun. P. M. Juras. Antroji laida, 788 pusl., kaina \$4.00
- Ramybės Šaltinis. Surinko ir išleido Kun. P. M. Juras. Antroji laida, 544 pusl., kaina \$3.00
- Atlaidų Šaltinis. Parengė Tėvas Kazimieras Kapucinas. Trečioji laida, didelėmis raidėmis, odos apdarais, 547 pusl., kaina \$3.75

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Jei dar neturite geros lietuviškos maldaknygės, užteikite į DARBININKO administraciją arba kreipkitės raštu užpildydami šį raštelį:

Šiuo siunčiu \$..... ir prašau prisiųsti man

maldaknygę.....

..... pavardė

..... adresas